

Lilija Blūma

DARBA BURTNĪCA

3. klases lasāmgrāmatai

Pasaules vārtos

Lilija Blūma

DARBA BURTNĪCA

3. klases lasāmgrāmatai

Pasaules vārtos

Lailas Rāvas zīmējumi

5. iespiedums

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA

2001

ISBN 0-935582-23-1

ĻOTI CIENIJAMIE SKOLOTĀJI UN VECĀKI!

Šī darba burtnīca sagatavota lietošanai kopā ar 3. klases lasāmgrāmatu Pasaules vērtos un domāta galvenokārt jaunās vielas un svešāko vārdu nostiprināšanai.

Vairums mūsu skolotāju ir atzinuši, ka šādi uzdevumi ļoti vēlami un pat nepieciešami. Bērni dažkārt uzdoto vielu izlasa pavirši vai pat gluži mehāniski. Uzdevumi un jautājumi liks to pārlasīt, pārdomāt un tajā iedziļināties. — Tāpat neparastākos vārdus bērni mēdz atstāstot „apiet“, to vietā izlīdzoties ar citiem, parastākiem. Tā viņi jaunos vārdus vai nu neiemācās nemaz, vai arī, tikko iemācījušies, ātri atkal aizmirst, ja tie tālāk lasāmvielā vairs neparādās. Uzdevumos svešākie vārdi periodiski atkārtojas, tā panākot to nostiprināšanos atmiņā.

Šī darba burtnīca nav domāta gramatikas mācīšanai. Nedaudzos pareizrakstības uzdevumus esmu te ievietojuši tāpēc, ka tie it kā dabiski saistās ar lasāmvielu un saskan ar 3. klasei paredzēto pareizrakstības mācību.

Burtnīcas lapas ir numurētas, un lapu apakšējās malās atšķirīgā iespaidumā ir norādīts, ar kuŗu lasāmgabaliņu tās lietojamas. Tas arī būtu jāievēro, citādi uzdevumi daudz ko zaudēs no savas vērtības.

Lapas savukārt iedalās A un B lapās. A lapa domāta lielāko tiesu lietošanai skolā, un tur arī pirmo reiz parādās jauna veida uzdevumi. Kad skolotājs tos vienkāršā un saprotamā veidā izskaidrojis, bērni var tos veikt vai nu patstāvīgi, vai arī pārmaiņus vienam rakstot uz tāfeles, pārējiem burtnīcās. Zīmējumi pa lielākai daļai kalpo svešāko vārdu uzskatāmai izskaidrošanai, un to izkrāsošanu var atstāt mājas darbam.

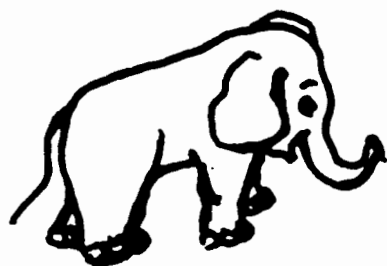
B lapa domāta patstāvīgam darbam mājā. Ja vajadzīgs, tur dotos uzdevumus var iepriekš klasē pārrunāt.

Padarītais darbs noteikti kontrolējams un izlabojams. Tas nevien novērsīs kļūdas un vielas nepareizu izpratni, bet arī pieradinās bērnus pie noteikta, sistematiska darba.

Katras A lapas apakšējā malā esmu ievietojuši dažus jautājumus, ko varētu pārrunāt sakarā ar jauno lasāmvielu. — B lapas apakšējā daļā savukārt uzdots izskaidrot svešākos vārdus, iemācīties kādu mīklu vai tautasdziesmu. 3. klases skolēni ar normālām valodas zināšanām varēs patstāvīgi atstāstīt uzdoto vielu, bet bērni ar trūcīgākām valodas zināšanām — atbildēt skolotāja jautājumus. Kā vienā, tā otrā gadījumā būtu vēlams pēc tam katram paprasīt visus vai kādu no šiem jautājumiem. — Protams, tie ir tikai daži norādījumi. Katram skolotājam te neierobežotas iespējas tos paplašināt un papildināt pēc saviem ieskatiem.

Sakārtotāja

1. A

zilonis

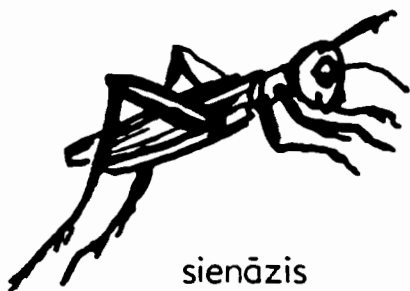
tauriņš

skudra

bite

sienāzis

a) Uzmanīgi izlasi pasaku! Pieraksti jautājumiem atbildes!

1. Ko Dieviņš radīja vispirms?

.....

2. Kā skolēni klausījās?

.....

3. Ko viņi centās darīt?

.....

4. Kas klausījās tikai ar vienu ausi?

.....

b) Ievēro, ka vārdus **Dievs** un **Dieviņš** vienmēr raksta ar lielo sākuma burtu! Ieraksti šos vārdus nākošajos divos teikumos!

1. Senos laikos radīja pasauli.

2. Tad palaida pasaulē dzīvniekus.

.....

Vai tu klasē uzmanīgi klausies? Vai tu mājā atceries visu, ko skolotājs klasē stāstīja?

Vai tu reizēm pārļasi jau izlasītos stāstus un atkārti svešākos vārdus?

Ja tu tā darīsi, tev būs vieglāk paveikt mājas darbus un tu vairāk zināsi.

1. B

a) Izkrāso zīmējumus lapu malās: ziloni pelēku, tauriņu raibu, skudru brūnu, bitī dzeltenu un sienāzi zaļu! Pieraksti jautājumiem atbildes!

1. Kuŗš priecājās par savu spārnu raibumu?

.....

2. Kuŗš cilāja garās kājas?

.....

3. Kuŗš skolēns bija visu vislabāk iegaumējis?

.....

4. Kas vēl bija čakli skolēni?

.....

5. Kas nezināja nekā?

.....

6. Kādas puķes Dieviņš rādīja skolēniem?

.....

7. Kādus kokus Dieviņš rādīja skolēniem?

.....

b) Sadomā un uzraksti vēl divus koku nosaukumus!

.....

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: iegaumēt, šķielēt, vērīgi!

astere

pīpene

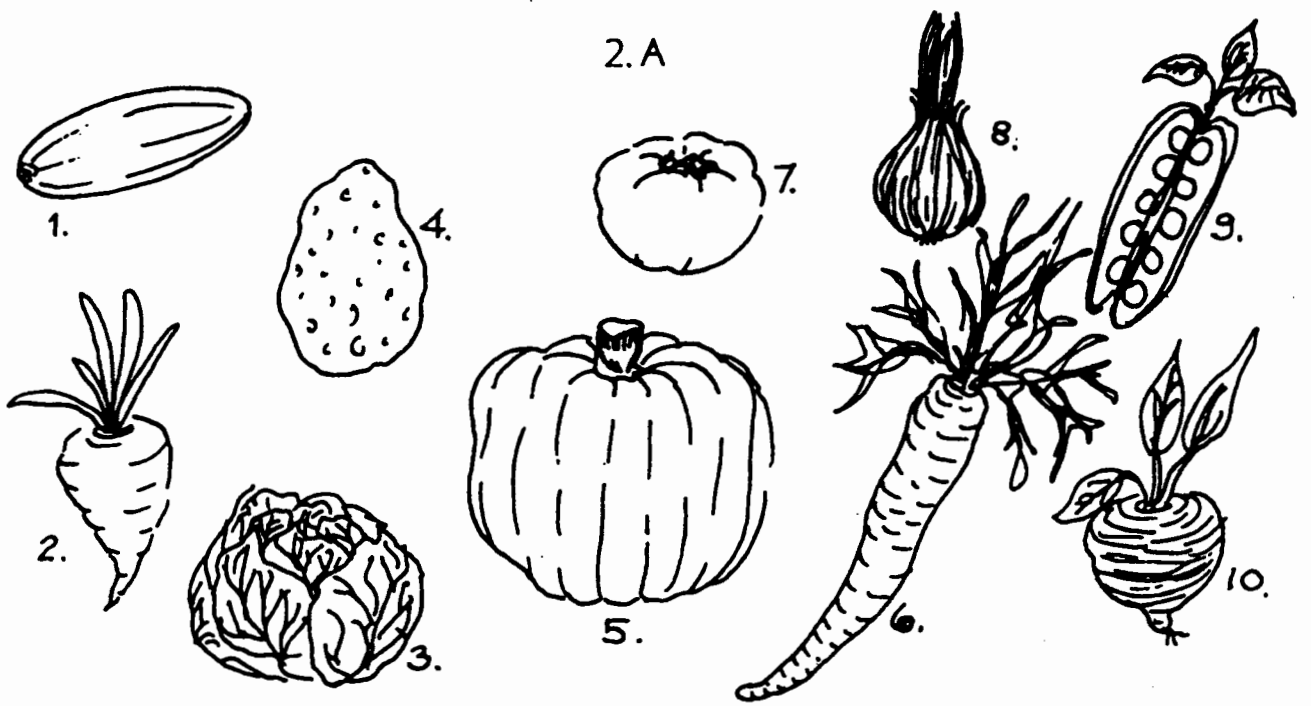
roze

ozols

bērzs

Dārzeni:

1. gurķis	2. rutks	3. kāposti	4. kartupelis	5. ķirbis	6. burkāns
	7. tomāts	8. sīpols	9. zirņi	10. biete	

a)

Kas es esmu? - Pieraksti atbildes!

1. Es cēlu prāvu, cietu galvu.
2. Mani vaigi bija sārti, smaidīgi.
3. Es stāvēju kā kaņavīrs parādē.
4. Mani ievēlēja par karali,

b) Uzraksti, kuŗi dārzeni tev garšo vislabāk!

.....

Vai gurķi, zirņi, tomāti un sīpoli rikojās prātīgi?
 Kā izturējās kāposti? Kuŗš dārzenis var aizdzīt zaķi?
 Ko tu vēlētu par karali?

2. B

a) Kas es esmu? - Pieraksti atbildes!

1. Es nakti apciemoju dārzu,
2. Mēs bijām cietuši visvairāk,
3. Mēs cēlām vislielāko brēku,
4. Es pārkliedzu daudzus runātājus,
5. Mēs dūres vien rādījām,
6. Mēs vienā balsī prasījām citu karali,

b) Izkrāso zīmējumu! Uzraksti, kādā krāsā ir dārzeni, lietojot vārdus no stabiņa labajā pusē! Raksti tā:

Bietes un tomāti ir sarkani,	zaļi
Burkāni un ķirbji ir	sarkani
Kāposti, gurķi un zirņi ir	oranži
Rutki ir	melni

c) Izlasi divas nākošās rindas! Pasvītro dārzeņu nosaukumus! Izraksti tos atsevišķi!

bērzi, kāposti, asteres, bietes, burkāni, rozes

rutki, ozoli, ķirbji, tomāti, pipenes, zirņi

.....
.....
.....
Pastāsti, ko nozīmē vārdi: liels rīma, mājoklis, prāvs, kartupeļu laksti!

3. A

a) Izlasi nākošos teikumus! Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Rutki un kartupeļi mēģināja aizstāvēt veco karali.

.....

2. Biete mēģināja nomierināt satrauktos brāļus.

.....

3. Nezāļu kaudzes galā bija uzrāpies brūnais ķirbis.

.....

4. Burkāni neslēpa savu prieku.

.....

b) Mēģini atminēt mīklas! Pieraksti mīklām atminējumus! Tie atrodami grāmatas beigās.

1. Zoss zem zemes olas dēj.

2. Ielāps uz ielāpa, ne adatas dūriena.

c) Uz kuŗu dārzeni attiecas sakāmvārds: „Tukša muca tālu skan”?

.....

.....

Pastāsti, ko nozīmē sakāmvārds: „Lielība naudu nemaksā”!

Vai tu arī kādreiz lielies?

Vai lielība ir laba īpašība?

Kas ir labāk: 1. vispirms lielities un tad mēģināt darīt,

2. vispirms kaut ko izdarīt un tad parādīt citiem.

3. B

a) Izlasi teikumus! Pasvīturo nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!
Ja vajadzīgs, izlasi vēlreiz uzmanīgi 3. stāstiņu!

1. „Vēlēsim ķirbi!” lielais burkāns centās pierunāt dārza saimi.

.....

2. Sīpols sēdēja kaudzes galā un uzmanīja, vai visi to sveicina.

.....

3. Vakara tumsā no vienas puses dārzam tuvojās zaķis.

.....

4. No otras puses tuvojās saimnieks.

.....

5. Dārznieka roka piesitās karaļa lielajai galvai.

.....

6. Kāposts sāka rīpot no nezāļu kaudzes lejā.

.....

7. Rutks priecīgi apskatīja saplīsušo ķirbi.

.....

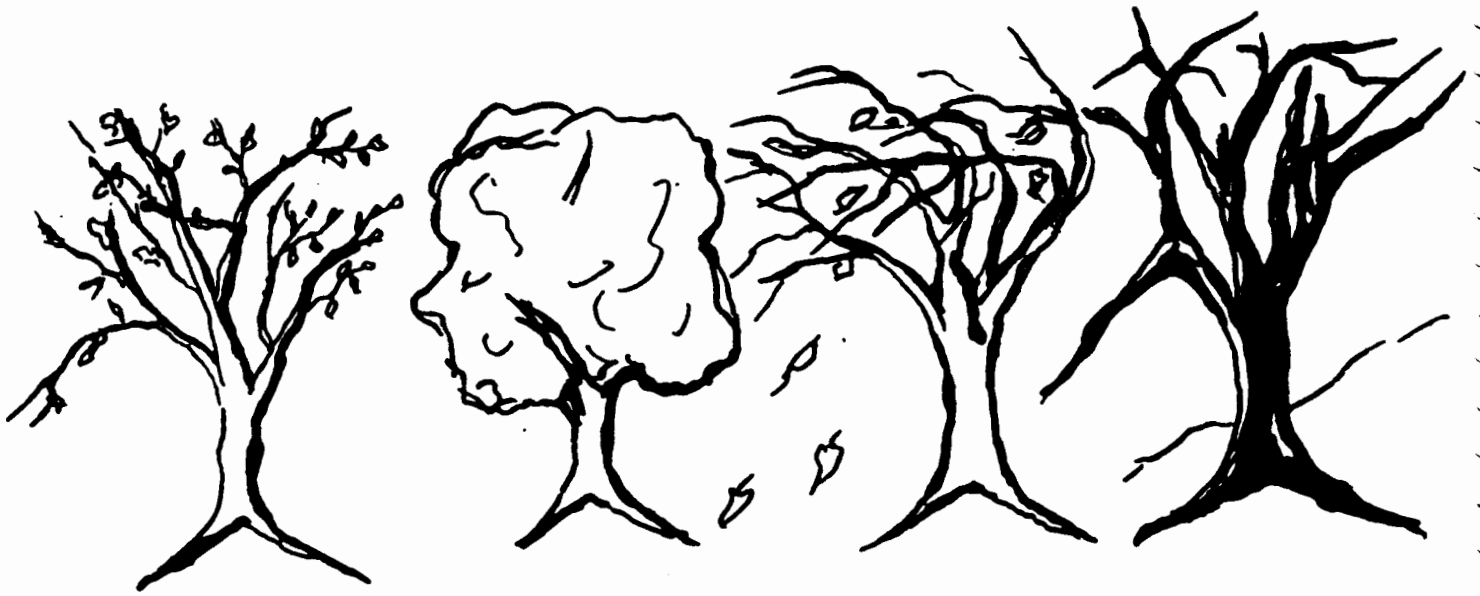
b) Pieraksti šīm mīklām atminējumus!

1. Sarkans vīriņš, zaļa bārdiņa.

2. Melns vīrs ar zaļiem matiem.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: krēsla, īgns!

Uzraksti zem katra koka pareizo gada laiku! Mājā izkrāso kokus!

a) Zem katra teikuma ir trīs vārdi. Pasvītro pareizo vārdu un ieraksti tukšajā vietā teikumā!

1. Visu vasaru kokiem bija tikai viens
uzvalks, cepure, mētelis
2. Koki lūdza vasarai uzvalkus,
stiprākus, skaistākus, siltākus
3. Rudens darināja tiem jaunus, uzvalkus,
vienkāršus, greznus, zaļus

b) Mēģini atminēt mīklu! Pieraksti tai atrisinājumu!

Vīrs stāv, mati šņāc.

Pēc kā tev kādreiz ir liela kāre? Kā tev liekas, vai mēs dažreiz nekārojam par daudz?
Vai tev kādreiz ir dusmas, ja vecāki kaut ko neatļauj? Viņi tevi grib pasargāt, lai tev
neiet tāpat kā kokiem ziemā.

4. B

a) Pasvītro pareizo vārdu un ieraksti tukšajā vietā teikumā!

1. Tad atskrēja un sāka kokus purināt.

vasara, sals, vējš

2. Drīz jaunie uzvalki gulēja saplosīti

ielās, dubļos, upē

3. Zemē tagad valdīja ziema.

laipnā, mīlīgā, bargā

4. Tikai pagādāja kokiem baltus uzvalkus.

sals, sarma, saule

5. Nu kokiem jāsalst kailiem līdz

rudenim, ziemei, pavasarim

b) Mēģini atminēt mīklas! Pieraksti šīm mīklām atminējumus!

1. Ziemu dzīvo plīks, vasarā svārkus šuj.

2. Ziemā un vasarā zaļi svārki mugurā.

c) Uzraksti trīs lapu koku nosaukumus!

Uzraksti divus skuju koku nosaukumus!

Lapas ir

Skujas ir

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: grezns, rūsgans, kāre!

5. A

Uzraksti zem katras lapas koka nosaukumu: kastaņa, vītols, liepa, ozols, kļava.
Mājā izkrāso lapas rudenīgās krāsās!

a) Pieraksti katram jautājumam pareizo atbildi, lietojot vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Kurp šodien dosies trešā klase?

klases audzinātāja

2. Kas viņus vedīs uz parku?

pazemes vilcienu

3. Kādu satiksmes līdzekli viņi lietos?

ekskursijā

b) Izlasi Raiņa dzejoli „Meitenīte rudenī”! Pasvītro krāsas, kādas tur minētas!
oranža, dzeltena, brūna, melna, zaļa, ruda, zila, sārtā, sarkana

Parasti mēs par to nemaz nedomājam, bet pasaule ir Dieva brīnumu pilna.
Vai tas nav brīnums, ka no mazas sēkliņas izaug skaista puķe, liels koks? Kas tauriņam
iemāca lidot? Kas putnam lizdīņu vīt? - Sodomā un nosauc vēl trīs Dieva brīnu-
mus! Iemācies uzmanīgi novērot dabu!

5. B

Uzraksti katram jautājumam pareizo atbildi, lietojot vārdus no stabiņa labajā pusē! Atbilde var būt viens vai divi vārdi.

1. Kādas rudens puķes bērni redzēja parkā?

.....

slīddēlis

dālijas

2. Kas ir rotaļu laukumā?

.....

bērzs

kāpelētava

3. Kā sauc ozola sēklas?

.....

asteres

zīles

4. Kā sauc kastaņas sēklas?

.....

pīlādzis

apse

5. Kā sauc koku, kam ir balts stumbrs?

.....

kastaņi

egle

6. Kādi lapu koki vēl aug parkā?

.....

priede

7. Kādi skuju koki vēl aug parkā?

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: ekskursija, zālājs!

Kāds koks aug vistuvāk tavai mājai?

Kādas rudens puķes zied tavā vai drauga dārzā?

a) Teikumā trūkstošā vārda vietā ieraksti vienu no teikuma beigās iekavās ieliktajiem vārdiem!

1. Bērni apsēžas kuplu egļu
 Viņiem
 blakus nokrīt
 (aizvējā, ciekurs)

3. Dažas nobirst zemē.
 Varbūt tur
 jaunas eglītes.
 (uzdīgs, sēklas)

2. Vāvere ēd
 egļu sēklas. Kad ciekurs
, vāvere
 to nomet zemē.
 (tukšs, sīkās)

4. Atpakaļ nākot, bērni ierauga
 divainu vīru. Viņam priekšā ir
, bet
 labajā rokā
 (molberts, ota)

Vai esi bijis kādā gleznu izstādē? Vai pazīsti kādu latviešu gleznotāju?
 Vai tu arī labprāt zīmē? - Mājā uzzīmē un izkrāso kādu rudens skatu un atnes
 uz skolu!

a) Teikumā trūkstošā vārda vietā ieraksti vienu no teikuma beigās iekavās ieliktajiem vārdiem!

1. Uz molberta piestiprināts

..... uz kuŗa

gleznotājs

(glezno, audekls)

2. Celma palūdz

atļauju paskatīties.

Saknes kungs glezno rudenīgos

kokus: kļavu, egli un

.....
(kundze, pīlādzi)

3. Gleznotājs palūdz divas meitenes

nostāties zem dzeltenās

..... Vienai ir

..... mētelis, otrai

sarkans.

(brūns, kļavas)

4. „Ziemā es rīkošu

Tur arī

jūs visus!” saka gleznotājs.

(izstādi, ielūdzu)

b) Ievēro, ka cilvēku vārdus un uzvārdus raksta ar lielo sākuma burtu!

Izlasi vārdus nākošajās divās rindās! Pasvītro un izraksti atsevišķi tos kas rakstāmi ar **lielo** sākuma burtu!

aija, apse, astere, gunta, jānis; saknes kungs;
dieviņš, ivars, skudra, ēriks, sienāzis; celma kundze

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: sīks, dīvains, triept, vērot!

Vai tu arī esi bijis kādā ekskursijā?

Mājā izkrāso zīmējumu: klēti brūnu, peles pelēkas, sadīgušo graudu kaudzi - graudus dzeltenus, asrus gaiši zaļus!

.....

a)

uz

pie

Ja mēs sakām, ka dodamies pie kādas personas, tad lietojam vārdiņu **pie**.

Piemēram: Es eju **pie** ārsta, **pie** drauga, **pie** krustmātes.

Ja sakām, ka dodamies uz kādu vietu, tad lietojam vārdiņu **uz**.

Piemēram: Es eju **uz** skolu, **uz** pastu, **uz** veikalu.

Izlasi uzmanīgi nākošos teikumus un ieraksti tukšajās vietās

uz

vai

pie

1. Kādu dienu māju pele iet ciemoties lauku peles.

2. „Ak tavu prieku, ka manis atnāci!” priecājas lauku pele.

3. Man tikai jāaiziet virtuvi, tad varu ēst speķi, taukus un krējumu,“ lielās māju pele. „Nāc tāpēc līdz manām mājām!”

.....

Kāda ir lauku pele: čakla, slinka, lepna, pieticīga?

Kāda ir māju pele: lielīga, zaglīga, čakla, slinka?

7. B

a) Izlasi nākošos teikumus un ieraksti tukšajās vietās

uz vai **pie**

1. Naktī abas peles, radnieces, iet circeņa aprunāties.
2. Circenis stāsta, ka kaķis ar peļu ādām aizbraucis Rīgu.
3. „Tad iesim klēti speķi ēst!” aicina māju pele.
4. Tur abas tikko izbēg šuneļa zobiem. To redzējuma, lauku pele tūlīt dodas savām mājām, sacīdama: „Es tevis nedzīvošu!”

a) Bieži vien pasakās vai stāstos izteikta kāda vērtīga doma.

Izlasi uzmanīgi trīs nākošos teikumus un pasvītro to teikumu, kas izsaka šīs pasakas galveno domu!

Šī pasaka mums stāsta, ka:

1. Māju pelei ir laba un droša dzīve.
2. Kaķis bieži brauc uz Rīgu.
3. Labāk iztikt ar vienkāršu barību drošībā - nekā ar citu labumiem mūžīgās bailēs.

c) Pieraksti atminējumus šīm mīklām:

1. Maļ dienu, maļ nakti, ne miltu, ne putraimu
2. Kas taisa gultu, riņķi griezdamies?
3. Rudenī bagāta, pavasarī nabaga

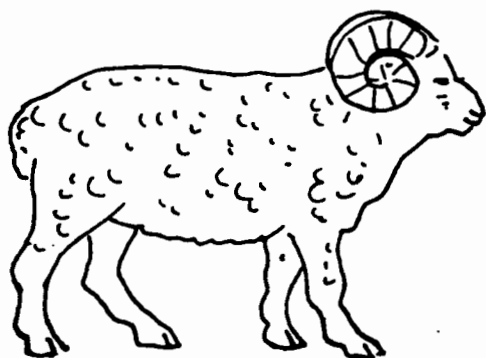
.....

Kādā gadalaikā lauku pele varēja ievākt labības graudus?

Kādas labības tu zini?

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: klēts, klizma.

8. A

āzis

auns

a) Kas es esmu? - Pieraksti atbildes, lietojot vārdus no stabiņa!

1. Es ar rogiem gāzu baļķus
2. Es ar pieri nošķībīju zarus
3. Es sakasīju ar nagiem sūnas
4. Es upmalā laužu meldrus

kaķis

gailis

āzis

auns

b) Izlasi zemāk dotos vārdus un pasvītro mājkustoņu un mājputnu vārdus ar sarkanu zīmuli, meža dzīvnieku vārdus ar zaļu zīmuli!

āzis, vilks, zoss, zilonis, auns, kaķis,
vāvere, suns, zaķis, gailis.

c) Kuŗš no ŗiem dzīvniekiem sarga māju?

Kuŗš ķeŗ peles?

Kuŗš rītos visus modina?

Darbs veicas, ja visi strādā saticīgi. Ja iesāk strīdēties, darbs kavējas.

Vai tu vienmēr paklausī saviem vecākiem?

Pastāsti, kā tu kādreiz savas nepaklausības dēļ piedzīvoji nepatīkšanās!

zoss

gailis

kaķis

a) Kas es esmu? - Pieraksti atbildes, lietojot vārdus no stabiņa!

1. Es uztaisīju būdiņai jumtu. auns
2. Es gāju mājiņā, kad māte neļāva. gailis
3. Kad es apsveicu ienācēju, logi nobriķšēja. vilcēns
4. Es ar pieri glaudīju tam sānus. zoss
5. Es paijāju ar nagiem seju. vilku māte
6. Es saucu: „Kur ir, kur ir?” āzis
7. Es prasīju: „Kāpēc tev spalvas izplūkātas?” kaķis

b) Kuņiem no šiem mājkuņiem ir ragi, kuņiem spārni, kuņiem asi nagi?

Ragi ir

Spārni ir

Asi nagi ir

Pastāsti, kādu darbu veic jumīķis!

a) Trūkstošā vārda vietā ieraksti katrā teikumā vienu no lodziņā dotajiem vārdiem!

zivs, karaliene, nekārtība, zivis

1. Senos laikos zivju valstī valdīja liela
2. Katra darīja, ko gribēja.
3. Tad visas reiz sanāca kopā.
4. Norunāja, ka būs tā zivs, kas prātis visātrāk peldēt.

b) Uzraksti, kādas sešas zivis šai pasakā pieminētas!

.....

Kas bija vainīgs, ka plekste nokavējās?

Vai plekste bija pelnījusi sodu? Kādēļ?

Ko tu plekstes vietā darītu, lai mute atkal kļūtu taisna?

Vai tu arī kādreiz vaino citus, ja kaut kas neizdodas?

Vai tu atvainojies, kad tas vajadzīgs? Ko tu tad saki?

9. B

a) Ieraksti katrā teikumā trūkstošā vārda vietā vienu no lodziņā dotajiem vārdiem!

plekste, līdaka, siļķe, asaris
priekšauts, šķība, sacīkstes, pērkons

1. „Man pirms sacīkstēm jāapsien jauns!” iesaucās plekste.
2. Pa to laiku deva zīmi sākt.
3. Līdaka aizšāvās kā bulta, tai sekoja
4. Kad plekste atkal atnāca, bija beigušās.
5. Atpeldēja un teica: „Siļķe uzvarēja!”
6. Aiz skaudības savilka šķību muti.
7. Tai brīdī pār jūru nodārdēja
8. No tā laika plekstei mute ir

b) **uz** vai **pie**

1. Plekste aizpeldēja māju.
2. Asaris atpeldēja plekstes.
3. Lasis steidzās sacīkstēm.
4. Karpa peldēja siļķes.

c) Pieraksti šai mīklai atminējumu!

Dzīva mājiņa ar sudraba sienām.

.....

~ Kādas zivis tu vari nosaukt?

~ Kam mazās zivtiņas nedeva mieru?

Apskati zīmējumu! Ja zīmējumā ir redzama meitene gultā, izkrāso gultu brūnu, bet segu zaļu!

Ja zīmējumā ir ķekatnieks zoss maskā, izkrāso zosij oranžu knābi!

Ja zīmējumā ir ķekatnieks vilka maskā, izkrāso to pelēku!

Izkrāso brūnus svārkus un sarkanu jostu tam ķekatniekam, kam rokā rīkste!

Ja istabai stūri ir koka baļļa, apvelc tai apkārt zilu apli!

Ja zīmējumā ir gailis laktā, izkrāso gailim zaļu asti!

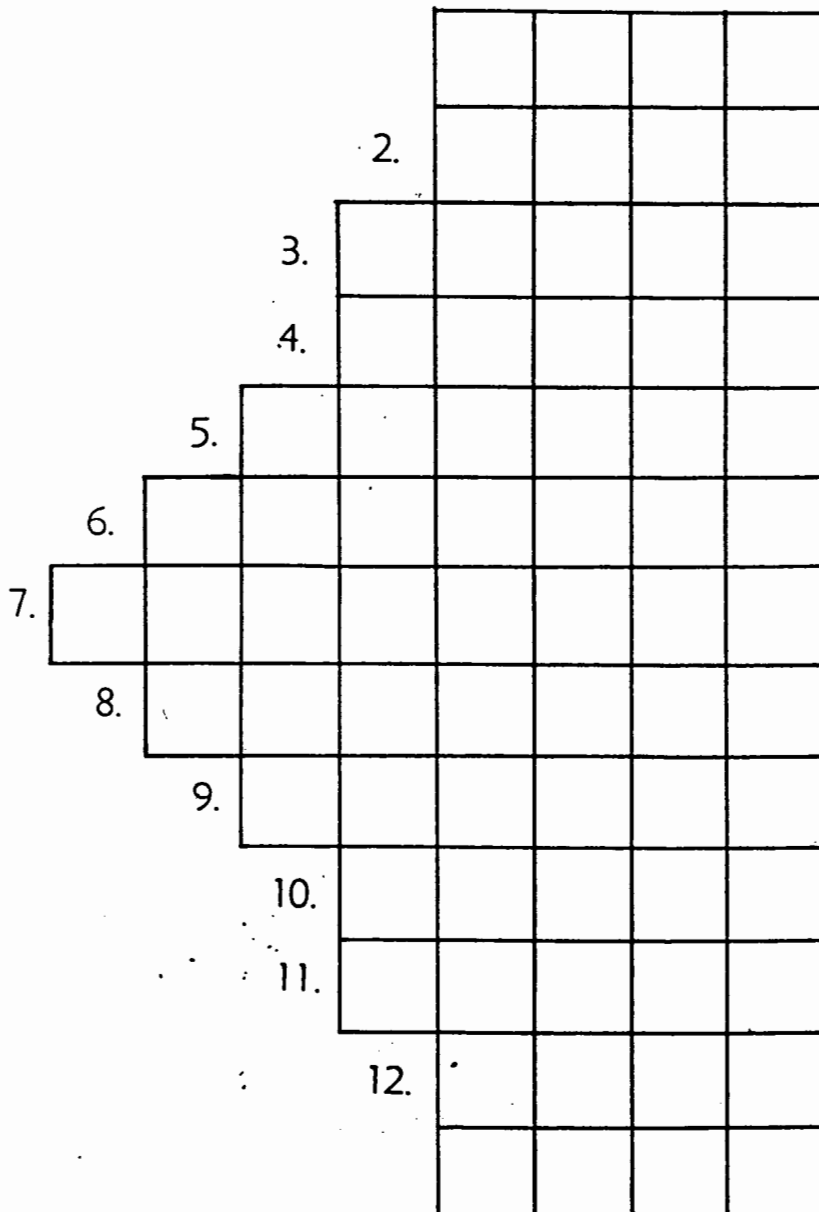
Ja istabā redzams kaķis, izkrāso to melnu ar zaļām acīm!

Izkrāso meitai zilus brunčus un dzeltenas bizes!

Ja vecmāmiņai ir rokā bļoda ar desām, izkrāso desas brūnas, bet bļodu dzeltenu!

10.B

1. mazs, niecīgs
2. kukainis, kas ražo medu
3. lapu koks
4. greizs
5. rudens puķe
6. vāvere tajā meklē sēklas
7. zaļš kukainis gaļām kājām
8. zivs
9. pustumsa
10. jaunā zivju karaliene
11. liels
12. liela vēlēšanās pēc kaut kā
13. ozola sēkla

Lieto vārdus no zemāk dotā saraksta! Ieraksti vienu burtu katrā lodziņā! Nosvītrotā sarakstā izlietoto vārdus!

zīle	šķībs	ciekurs	sienāzis	liepa	bite
sīks	prāvs	krēsla	plekste	dālija	siļķe
		kāre			

10. B – atkārtojums.

11. B

a) Pasvītro pareizo atbildi un pieraksti to aiz jautājuma!

1. Kādas ogas Ilze vāra virtuvē?

zemenes, dzērvenes, avenes

2. Kādus dārzeņus sagriež Vilis?

bietes, tomātus, gurķus

3. Kādu galdautu klāj Mārtiņu vakarā?

izšūtu, baltu, rūtainu

4. Kādas puķes liekamas Mārtiņu galdā?

sarkanas, dzeltenas, baltas

5. Kas pasauc sānis Ilzi un Vili?

māmiņa, tēvocis, Apses kungs

6. Kāda budēļu maska ir māsīcai Austrai?

zaķa, lāča, zoss

7. Par ko pārsteigti māmiņa un tētis?

par viesiem, par puķēm, par ķekātām

8. Kāds ir laiks, kad viesi dodas mājup?

saulains, dzestrs, silts

.....
Pastāsti, kāds ticējums senajiem latviešiem bija par Mārtiņiem!

Pasaki vienu tautasdziesmu par budēļiem!

Vai tu vari nosaukt visus gada mēnešus pareizā kārtībā?

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: viesi, dzestrs, tencināt!

12. A

a) Uzraksti dažos īsos teikumos, kas 18. novembris ir par svētku dienu! Kur tagad drīkst svinēt 18. novembri? Kur nedrīkst? Kāpēc mēs tagad nedzīvojam Latvijā? Kā sauc jūru, kuŗas krastā ir Latvija?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Nedēļā ir viena svētdiena un sešas darbdienas. Sanumurē dienas un uzraksti pareizā kārtībā! Ievēro, ka arī nedēļas dienas tāpat kā mēnešu nosaukumus latviešu valodā raksta ar **mazo** sākuma burtu!

ceturtdiena pirmdiena trešdiena
otrdiena piektdiena sestdiena

.....

.....

.....

Latvijā 18. novembris bija svētku diena. Darba vietas bija slēgtas. Tagad, dzīvojot citās zemēs, mēs parasti svinam 18. novembri tajā sestdienā, kas iznāk vistuvāk 18. novembrim.

12. B

a) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Mēs svinam Latvijas dzimundienu 18. oktobrī.

.....

2. Vakarā visi brauc uz teātri,

.....

3. Skolotājs sāka, ka mēs nedrīkstam aizmirst savu tēvzemi,

.....

4. „Man ir tik žēl, ka es neesmu redzējusi kamīnu!” šņukst Guntiņa.

.....

5. Pēc vakariņām visi apsēžas ap galdu.

.....

6. „Es biju tikko izgulējusi iesnas,” stāsta māmiņa.

.....

b) Uzraksti šos vārdus pareizi - vai nu ar lielo vai mazo burtu!

asaris, novembris, dievs, dārznieks, zariņa kungs,

klēts, ilze, auns, lasis, vilis, sestdiena, austra

.....

.....

.....

.....

Vai tavā mājā vai vasarnīcā ir kamīns?

Izkrāso Latvijas karogus un visu zīmējumu!

Kā sauc Latvijas galvaspilsētu?

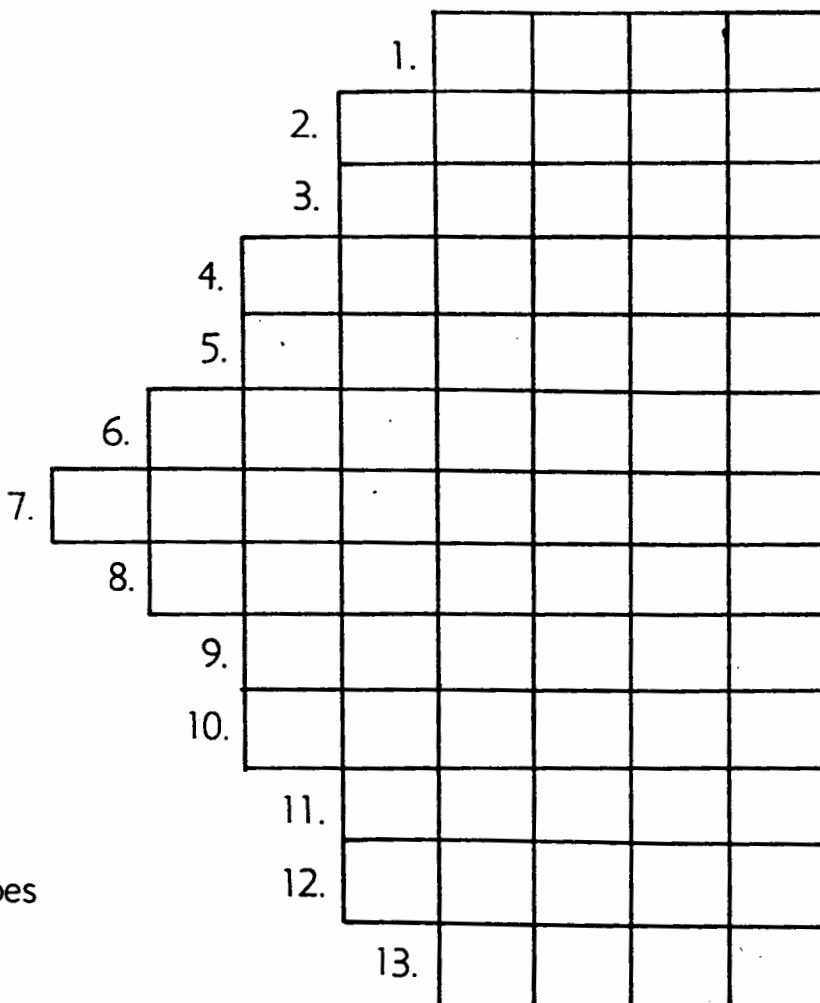
Liepāja ir otra lielākā pilsēta Latvijā. Ja tev ir mājās Latvijas karte, uzmeklē tur Rīgu un Liepāju!

Pajautā vecmāmiņai, vectēvam, tēvocim vai kādam citam radniekam, ko viņi atceras no 18. novembra svētkiem Latvijā! Pastāsti to nākošreiz klasē!

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: lāpa, spalga, apstādījumi!

13. B

1. Mājputns ar oranžu knābi
2. garšīga zivs
3. koks ar baltu stumbru
4. mājputns, kas visus modina
5. čakls brūns kukainis
6. bērnu slimība
7. oga
8. otra lielākā Latvijas pilsēta
9. koks ar šaurām lapām
10. oranžs dārzeņis ar tukšu vidu
11. trotuārs
12. ēka, kur glabā labību un drēbes
13. mājas dzīvnieks ar ragiem

Lieto vārdus no zemāk dotā saraksta! Ieraksti vienu burtu katrā lodziņā! Nosvītrot vārdu! Daži vārdi paliks pāri neizlietoti.

masalas kastaņa skudra sūnas Liepāja āzis
 klēts glezna zoss lasis bērzs dzērvene
 molberts ietve ķirbis sārts gailis klizma
 zilonis vītols dzestrs

a) Kurā ēkā tu ietu: viesnīcā, dzīvokļu namā, bankā vai pastā

1. nopirkt pastmarkas -

.....

3. noguldīt naudu -

.....

2. meklēt dzīvokli -

.....

4. pasūtīt pusdienas -

.....

b) Ieraksti katrā teikumā vienu no dotajām atbildēm!

1. Baloža kungs meklēja svārku kabatā

(auto atslēgas, naudas maku, ozola zīli)

2. Ko nozīmē „Steidzies, bet lēnām“?

(mīkla, sakāmvārds, jautājums)

3. Ģimenei bija norunāts satīties

(benzīna stacijā, viesnīcā, pilsētas centrā)

Vai esi bijis bankā, viesnīcā, dzīvokļu namā, pastā? Kā tur izskatās?

14. B

a) Kur tu ietu: viesnīcā, dzīvokļu namā, bankā vai pastā

1. izmainīt algas čeku pret naudu -

2. nosūtīt tēvocim saīni -

3. paciemoties pie draugiem -

4. noīrēt istabu naktij -

b) Ieraksti katrā teikumā vienu no dotajām atbildēm!

1. rāda tikai mazliet virs nulles.

(pulkstenis, benzīna rādītājs, signāluguns)

2. Jādomā, ka līdz centram vēl pietiks.

(laika, naudas, benzīna)

3. „Pa nākošo griezīsimies lejā!” saka tētis.

(ceļu, ielu, nobrauktuvi)

4. Pašlaik viņi ir tieši pretī

(viesnīcai, pilsētas valdes namam, pastam)

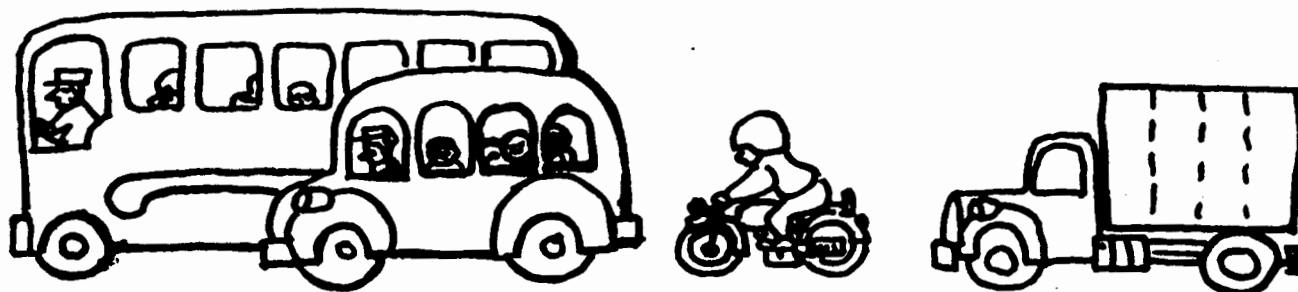
5. Motors sāk raustīties, un benzīna rādītājs rāda „.....”

(tukšs, pilns, pustukšs)

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: ēka, sakāmvārds!

Pasaki vienu sakāmvārdu!

Pastāsti, pa kādiem ceļiem tu brauc uz pilsētas centru!

autobusi

motocikls

kravas auto

a) Ieraksti tukšajās vietās vārdus, kas parakstīti zem zīmējumiem!

Kamēr Andis gaidīja, garām pabrauca septiņi

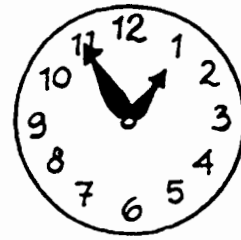
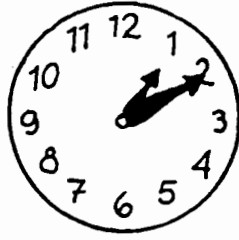
Vēl aizbrauca četri un viens

..... Kārtībnieka

apstājās viņiem blakus, bet

uz benzīna staciju. Tur stāvēja

b) Cik ir pulkstenis?

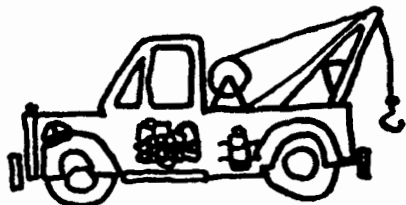

.....

Kāpēc arī Andim bija jāizkāpj no auto?

Vai tu arī kādreiz ļoti steidzies? Atminies, arī steigā vienmēr jāapstājas pie sarkanajām signālugunīm!

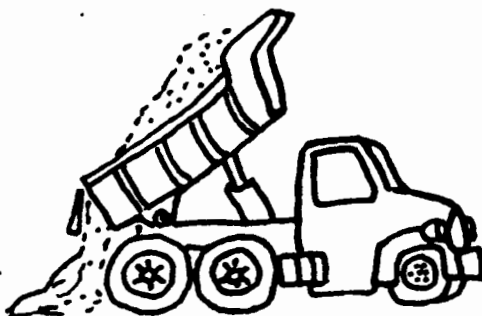
Izlasi 3 sakāmvārdus, kas doti pēc stāstiņa! Ko tie nozīmē?

celtņa auto

benzīna sūknis

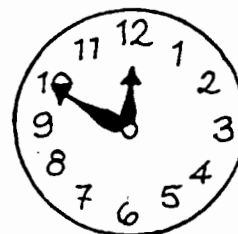
pašizgāzējs

a) Lieto lodziņā dotos vārdus! Kāds auto tev derētu,

1. ja klase brauktu ekskursijā?
2. ja jāpieved vezums smilšu?
3. ja jāaizved mēbeles uz citu māju?
4. ja sabojājas ģimenes automašīna?
5. ja tu būtu kārtībnieks?

kravas auto, autobuss, pašizgāzējs, motocikls, celtņa auto

b) Cik pulkstenis? Pieraksti pareizo laiku!

.....

Pastāsti, kādas automašīnas tu redzēji šorīt, uz skolu braucot!

16. A

a) Pasvītro virtuves piederumus ar zilu zīmuli! Pasvītro gleznotāja darba rīkus ar sarkanu zīmuli! Izraksti tos atsevišķi!

plīts ota krāšu palete mīklas veltnis
plāts molberts audeklis bļoda
krāsu tūbiņas cepeškrāsns cepumu formiņas

Virtuves piederumi ir

.....

Gleznotāja darba rīki ir

.....

b) Vai tu vēl atceries svešākos vārdus no citiem stāstiņiem? Vai arī viss aizmirsies kā sienāzim un tauriņam? Pamēģināsim! Pieraksti katram vārdam vienu cītu vārdu no stabiņa labajā pusē, kas nozīmē to pašu vai gandrīz to pašu!

tencināt -	mazs
sīks -	uzmostas
rūsgans -	pateikties
uztrūkstas -	sarkanbrūns

.....

Vai Uldis un Ieva darīja labu darbu vai nedarbu? Kas ļauns varēja virtuvē notikt? Pie plīts nekad neej bez māmiņas ziņas! Atminies: uguns nav puķe! Tā mums gan vajadzīga, bet no tās var izcelties arī liela nelaime!

a) Ieraksti teikuma tukšajās vietās lodziņā dotos vārdus !

sala, plīts, sausie, bļodas, cepumi, cepumu formiņas
garšvielas, neveiksmes, mīklas veltni, cepeškrāsns

1. Virtuvē ir jauna

.....

2. Bērni sameklē

un vajadzīgās vielas.

3. Olas dzeltenums kā

peld pa olbaltuma jūru.

4. Uldim jāsaļauc

produkti.

5. Tur piemaisa arī

.....

6. Gatavo mīklu izveltnē ar

.....

7. Lai izspiestu cepumus, vajaga

.....

8. Drīz

gul uz plātīm.

9. Nu tik vēl jāieslēdz

.....

10. Vēlāk bērni piemin iepriekšējās

.....

b) No stabiņa pieraksti vārdus, kam tāda pati nozīme!

kails -

dīvains

ciemiņi -

vērīgi

uzmanīgi -

plīks

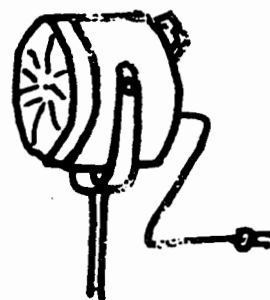
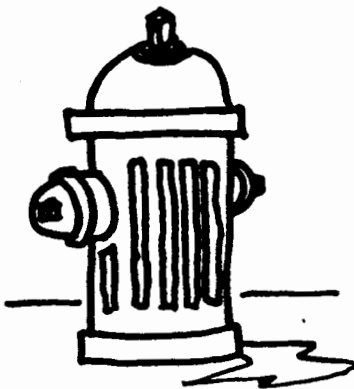
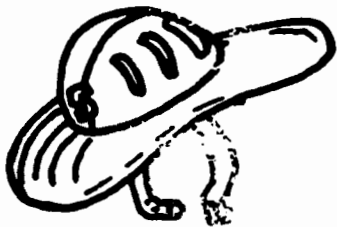
savāds -

viesi

.....

Kādi cepumi tev garšo vislabāk? Kā tos cep?

Iemācies tautasdziesmiņu Uguntiņa, stipra sieva!

a) Ieraksti pareizo atbildi, lietojot vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Ko Vilis ar Arni bija c noskaitījuši?

.....

dūmu smaka

2. Ko ārā sauca kāda skaidra balss?

.....

no bēniņiem

3. No kurienes šāvās liesmas?

.....

vakara lūgšanu

4. Kas zēnierni iesitās degunā?

.....

ugunsgrēks!

5. Ko vīri iznesa no mājas?

.....

zvani un sirēnas

6. Kas atskanēja aiz stūŗa?

.....

mēbeles

.....
Kā tu domā, kā ugunsgrēks varēja sākties? Kas jādara, ja mājā izceļas ugunsgrēks? Vai tu esi bijis ugunsdzēsēju stacijā? Ko tu tur redzēji?

17. B

a) Pieraksti atbildi, lietojot vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Kas atsteidzās ugunsgrēka vietā sarkanās mašīnās?

.....

dūmi

2. Kas ugunsdzēsējiem bija galvā un kājās?

galvā kājās

par savu paklāju

3. Ko daži ugunsdzēsēji sāka attīt?

.....

ķiveres, zābaki

4. No kurienes viņi dabūja ūdeni?

.....

lielus vēdinātājus

5. Kas uzdegās mašīnu augšā?

.....

šļūtenes

6. Kas māju gluži paslēpa skatam?

.....

prožektoru

7. Ko pārīs ugunsdzēsēju ienesa mājā?

.....

no ūdens hidranta

8. Par ko bēdājās kāda sieviete?

.....

ugunsdzēsēji

b) Atmini mīklu: Ne mutes, ne zobu, bet visu aprij!

.....

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: kņada, bēniņi, raizētis, liesmas plaka!

18. A

a) Pasvītro divus teikumus (a, b, vai c), kas pēc satura saskan ar pirmo teikumu!

1. Saule tikko cēlās pār koku galotnēm.

- a) Bija agrs rīts.
- b) Bija vēls vakars.
- c) Pašlaik uzlēca saule.

2. Marčam likās ērmīgi stāvēt uz šaurajām slidām.

- a) Marčs neprata slidot.
- b) Marčs bija labs slidotājs.
- c) Marčs gribēja mācīties slidot.

3. Marčs spērās dīķim virsū, bet pēkšņi atradās gaŗšļaukus uz ledus.

- a) Marčs pakrita uz ledus.
- b) Marčs nemaz nesamanīja, kā tas notika.
- c) Marčs veikli slidoja pāri dīķim.

b) Uzraksti šos vārdus pēc vajadzības - ar lielo vai mazo sākuma burtu!

jancis, auns, gailis, dieviņš, trešdiena; jūnijs
marčs, austra, klizma, lasis, rīga, vītols; ietve

.....

.....

.....

.....

Vai tu arī proti slidot? Kur tu slido - uz ezera, dīķa vai upes ledus vai arī mākslīgā slidotavā? Kādus ziemas sportus tu vēl piekop?

18. B

a) Pasvītro divus teikumus (a, b vai c), kas saskan ar pirmo teikumu!

1. Jancis stāvēja un smējās, bet viņš nāca draugam palīgā.

a) Jancis palīdzēja draugam piecelties.

b) Jancis slidoja prom pa dīķi.

c) Jancis stūma Marču pa ledu.

2. „Šitā iet varen jauki!” Marčs teica jautri.

a) Marčs bija priecīgs.

b) Marčam bija bail.

c) Marčam patika slidošana.

3. „Tagad saturies!” Jancis teica „Es stumšu tevi visam dīķim pāri!”

a) Jancis gribēja darīt draugam vēl lielāku prieku.

b) Viņš deva Marčam grūdienu mugurā.

c) Jancis tišām nogrūda draugu zemē.

4. Jancis pēkšņi apklusa un nobālēja. Marčs bija pazudis zem ledus.

a) Jancis bija ļoti nobijies.

b) Jancim patika, ka Marčs iekrita ūdenī.

c) Jancis aiz bailēm zaudēja sārtumu sejā.

b) Atmini šīs mīklas un pieraksti atminējumus!

1. Kā sauc visplatāko tiltu?

2. Nekur neaug, bet ziemu pie loga zied.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: ērmīgi, saļodzīties, nobālēt!

Cik biežam jābūt ledum, lai uz tā droši varētu kāpt virsū?

19. A

a)	uz	vai	pie	jā vai nē
1.	Marčs visiem spēkiem pūlējās uzrāpties		ledus.	
2.	Jancis nosvieda mēteli un aizpeldēja		Marča.	
3.	Jancis tecēja atpakaļ		dīķi un aizstūma dēli ielūzumam pāri.	
4.	Marčs bija tā nosalis, ka nevarēja uzkāpt		dēja.	
5.	Jancis pietecēja		Marča un saķēra viņu aiz rokas.	
6.	Ticis no ūdens ārā, Marčs tūlīt skrēja		māju.	
7.	Jancis noliecās		Marča, lai noraisītū viņam slidas.	
8.	Jancis skrēja		tēva pēc palīga.	
9.	Tēvs tūliņ aizveda Janci un Marču		ārsta.	
10.	Kad sabriedušās slidu auklas bija sagrieztas, abi puisēni teciņus laidās		istabu.	

Tagad padomā, kā stāstiņā īsti notika, un pieraksti katram teikumam galā **jā** (pareizi) vai **nē** (nepareizi)!

b) Pieraksti šai mīklai atrisinājumu!

Kas aug no augšas uz leju?

.....

Vai Jancis bija Marčam labs vai slikts draugs? Nosauc labās īpašības, kas piemīt Jancim!

Pastāsti par kādu līdzīgu gadījumu!

19. B

a) No stabiņa labajā pusē, pieraksti katram vārdam vienu citu vārdu, kas nozīmē to pašu vai gandrīz to pašu!

grezns -
 kļaušina -
 dzestrs -
 atviz -
 ērmīgs -
 raizēties -
 šķībs -
 klizma -

atmirdz
 nelaime
 krāšņs
 vēss
 bēdāties
 jocīgs
 greizs
 jautā

b) Ieraksti katrā lodziņā vienu burtu, lietojot vārdus no zemāk dotā saraksta! Daži vārdi paliks pāri.

1. trokšņaina kustība
2. pustumsa
3. ar to izveltnē mīklu
4. zaudēt sātumu sejā
5. pļavas puķe
6. uz tās liek cepumus

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

veltnis krēsla pīpene lasis kņada
 bēniņi nobālēt joņo plāts ietve

20. A

Ieraksti teikumos labajā pusē dotos vārdus trūkstošo vārdu vietā!

.....
1. Ausmas brālīša vārds bija seši

Viņam bija gadi. Edžus

..... bija bērņus ielūgusi ciemos. Tēva māsa

Viņai piederēja lauku mājas

..... Ausma uzņēmās vadītājas lomu. biļetes

Viņa pati gribēja nopirkt Stacijā

4. Pie kases sēdēja puscenu

Ausma jautāja vai Edžus var braukt par kasieris

5. Kasierim bija arī vilcienu perona

Viņš pastāstīja, uz kuŗa jāiet. saraksts

6. Ausma bija turējusi naudu. nevēriģi

Viena bija pazudusi. naudas zīme

Pastāsti, kāds izskatās vilciens! Kā izskatās stacijā?

Vai tev arī dažreiz kaut kas pazūd? Cik labi, ja kāds godīgs cilvēks pazaudēto mantu atrod un atdod! Kādreiz nevar zināt, kam atrastā manta pieder. Kur tādā gadījumā manta jānodod?

20. B

a) Ieraksti teikumos labajā pusē dotos vārdus tukšajās vietās!

-
1. Kāda atnesa pazaudēto naudu. sieviete
Ausma priecīgi pateicās
.....
2. Kasieris Ausmu pamācīja, ka pazaudētās mantas var pieprasīt pie
..... lodziņa. maciņā
Biļetes Ausma ielika atrasto mantu
.....
3. „Uzmaniet savu!” sacīja tētis. godīgi
„Visi cilvēki nav” ceļa somu
.....
4. Uz kādām durvīm bija uzzīmēta vilciens
Drīz pienāks! bulta
.....

b) Pasvītīro tos satiksmes līdzekļus, ar kuriem braucot jāpērk biļete!

Autobuss, celtņa auto, lidmašīna, pašizgāzējs,
apakšzemes vilciens, taksamets, vilciens,
kravas auto

c) Uzzīmē divus satiksmes līdzekļus! Uzraksti, kā tos sauc!

.....

21. A

a) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un pieraksti blakus pareizo! Ievēro, kurus vārdus raksta ar mazo, kurus ar lielo sākuma burtu!

1) Edžus bija ļoti noguris,

2) Ausma atvadījās un paņēma biļetes.

3) Vagonā bija cieti sēdekļi.

4) Ausma dabūja vietu pie loga.

5) Gala stacijā bērņus sagaidīja tēvocis.

6) Tēva māšas vārds bija Ilzīte.

b) Stabiņā labajā pusē sameklē un pieraksti dotajiem vārdiem otru vārdu, kam **pretēja** nozīme!

tukšs - gaišs - negodīgs

ciets

mīksts - skaists -

mazs

pilns

vērīgi - priecīgs -

neglīts

tumšs

godīgs - liels -

bēdīgs

nevērīgi

.....

Pastāsti, kā tavā mājā svin Ziemsvētkus! Ar ko tu pušķo savu Ziemsvētku eglīti?

Vai tev arī ir kāds suns vai kaķis? Uzraksti dažus dzīvnieku vārdus!

Tos tāpat kā cilvēku vārdus raksta ar lielo sākuma burtu.

22. A

- a) Latvijā Ziemsvētkos cērt un pušķo tikai eglītes. Citās zemēs, īt sevišķi tur, kur eglītes neaug, grezno arī priedītes. Izraksti atsevišķi skuju koku un lapu koku nosaukumus!

kļava, apse, priede, bērzs, kastaņa, egle, vītols, liepa

Skuju koki ir:

Lapu koki ir:

.....

- b) Izraksti atsevišķi priekšmetus, ar ko parasti rotā Ziemsvētku eglīti!
Izraksti atsevišķi pārējos vārdus!

otas, piparkūkas, līdakas, molberti, bietes, bites,
ciekuri, plekstes, āboli, tauriņi, gaiļi, sveces,
sīpoli, zvaigznes, zosis, mākslīgais sniegs,
asaņi, skudras

Eglītes pušķošanai noder:

.....

.....

Zivis ir

Dārzeņi ir:

Kukaiņi ir:

Gleznotāja darba rīki ir:

Mājputni ir:

23. A

a) Ko tu vari darīt? Lieto vārdus no stabiņa labajā pusē!

Sniega vīrus var	slēpēt
Sniega bumbas var	celt
Miegu var	zvanīt
Ar slidām var	gaiņāt
Ar slēpēm var	slidot
Ar zvaniem var	velt

b) Ievēro, kā raksta šos divus vārdus: Spīdeklis pie debesīm ir **mēness**.

Marts ir gada trešais **mēnesis**.

Ieraksti šos vārdus pareizi nākošajos teikumos!

1. Šonakt pie debesīm spīd pilns
 2. Februāris ir gada īsākais
 3. Naktī gaismu dod zvaigznes un
 4. Decembris ir gada pēdējais
-

Pasaka stāsta, ka vecā gada pēdējā stundā visi priekšmeti varot runāt.

Iedomājies, ka tā notiktu arī tavā mājā! Ko tad par tevi sacītu tava skolas soma, tavas karpītes, galda atvilktnes un citas lietas? Vai tikai labu vien, vai arī sūdzētos par kaut ko? Ko tu jaunā gadā varētu darīt, lai sūdzību vairs nebūtu? Esi labos draugos ar kārtības un tīrības tikumiņu!

a) Ko darīja šie priekšmeti?

Ieraksti tukšajās vietās vārdus no lodziņa!

1. Mēness labi istabu.
2. Krāsu zīmuliši dziedāja un
3. No kakta šurp pelēkais zīmulis.
4. Lodīšu pildāmspalva tam uz pleca.
5. „Esmu nervozs kļuvis,” zīmulis.
6. Tad kaktā grāmatas lapas.
7. „Es ietu pie jums, bet nespēju,” grāmata.

kūleņoja, čukstēja, apgaismoja, klīboja, iečabējās, uzsita, nopūtās

b) Ieraksti vārdus **mēness** vai **mēnesis** nākošajos teikumos!

1. Novembris ir, kad svin Mārtiņus.
2. Bija tumšs, jo bija paslēpies aiz mākoņiem.
3. Virs koku galiem parādījās spožs
4. Jūnijs ir ziedu un Jāņu

c) Pieraksti šīm mīklām atminējumus!

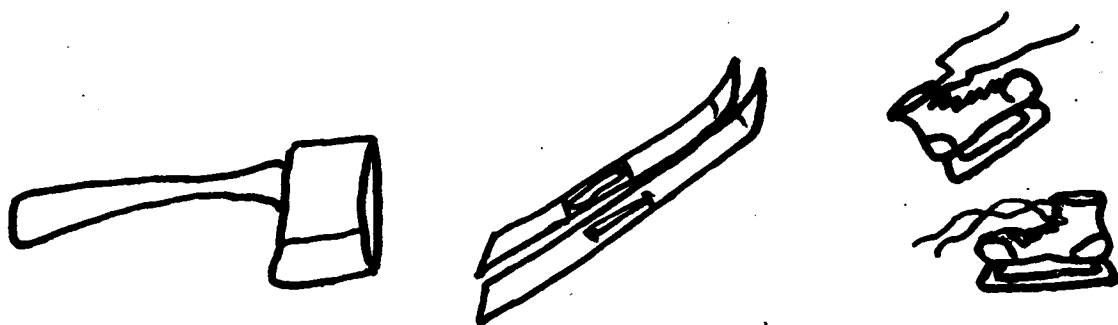
Abi gali balti, viducis zaļš.

Četri viena tēva dēli, viens no otra ātri bēg.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: gaiņāt, ņiprs, dīvains!

24. A

Izkrāso šos priekšmetus un uzraksti, kā tos sauc!

a) Atbildi īsos, pilnos teikumos!

1. Ko darīja mazie krāsu zīmuliši?

2. Ko varēja manīt, kad soma runāja?

3. Kādas mantas somai bija velti jānēsā uz skolu?

b) Spēlēsim vārdu rotaļu! No lodziņa izmeklē un pieraksti katram vārdam citu vārdu, kam līdzīga nozīme! Piemēram, ēkas nosaukumam pieraksti citas ēkas nosaukumu, dārzenim - cita dārzena, rakstāmlietai - citas rakstāmlietas utt.

dzīvokļu nams, skudra, līdaka, pīlādzis, ķirbis, lodīšu pildāmspalva

sienāzis - viesnīca -

zīmulis - lasis -

liepa - gurķis -

24. B

a) Atbilde īsos, pilnos teikumos!

1. Kāpēc zīmulis domāja, ka visiem jāiet uz skolu?
2. Kurp Lausks viņus visus aicināja?
3. Ko Lausks solīja darīt ar Jānīti?
4. Ko zvani iezvanīja?
5. Kurp draugi otrā rītā aicināja Jānīti?

b) Spēlēsim vārdu rotaļu! Izmeklē vārdus no lodziņa!

zīle, garšviela, astere, dzērvene, Liepāja; slēpes

Rīga -	dālija -
slidas -	milti -
kastanis -	zemene -

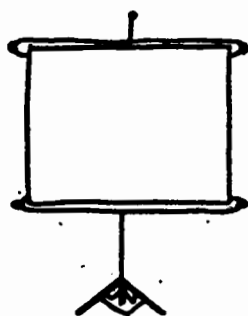
c) Pieraksti šīm mīklām atminējumus!

1. Viena māsiņa zaļa, otra balta.
2. Viens brālītis nogērbjas, otrs apgērbjas.

Pastāsti, kuŗas no pasakā pieminētajām mantām ir tavā skolas somā!

Kāda starpība ir starp vārdiem: asaras un asaŗi?

25. A

Izkrāso zīmējumus un uzraksti, kas tajos redzams!

.....

a) Pieraksti jautājumiem atbildes!

1. Ko tēvocis Ansis izrādīja vārda dienā?
2. Kāda laiva pieder tēvocim?
3. Kas bija balts un tukšs, kad filma beidzās?
4. Ko Mārīte šodien redzēs pirmo reiz?
5. Kas izrādīs Brigaderes pasaku lugu?
6. Kurš Mārītes radnieks ir aktieris?

b) **uz** vai **pie**

1. Vārda dienā Mārīte ciemojas krustmātes.
2. Šodien Mārīte ar tēti iet teātri.
3. Tētis Mārīti aizved aiz skatuves tēvoča.
4. Kad atskan zvans, viņi iet zāli.

.....

Vai esi kādreiz dzirdējis izteicienu: „Turi ikšķi!” - Ko tas nozīmē?
 Vai esi bijis teātri? Kādu lugu tur izrādīja? Vai esi pats piedalījies kādā ludziņā? Ko tu tēloji?

25. B

a) Pieraksti jautājumiem atbildes!

1. Ko aktieři un aktrises dara aiz skatuves?
2. Ko daži aktieři pielipina pie sejas?
3. Kādi mati ir milzim Lutausim?
4. Ko tēvocis Atis uz sien uz vēdera?
5. Kas Mārītei jātur, lai tēvocim labi veiktos?
6. Kādi Mārītes radnieki vēl ir zālē?
7. Kas iesākas, kad priekšgars atveras?

b) Ar mazo vai lielo sākuma burtu?

mārīte, anna brigadere, tēvocis, ansis, janvāris,
ceturtdiena, kaķēns incis, aktieris, teātris,
māsīca zenta, brālēns valts, dievs, rīga, čukstēt

c) Uzraksti mīklas atminējumu!

Balta pļava, melni lopi, vajag gudra ganītāja.

Uzdod klases biedriem kādu mīklu!

Pastāsti, kādu latviešu grāmatu tu mājā lasi!

26. A

Izkrāso lāpstu zilu, bet lāpstas kātu dzeltenu! Izkrāso milža ūsas un bārdu brūnas!
Cik Lutausim pavisam ir ikšķu? Apvelc tiem apļus ar oranžu zīmuli! Izkrāso visu pārējo
zīmējumu!

a) Pieraksti vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Darba rīks, ar ko var rakt	svilpīte
2. Pūšams mūzikas instruments	ikšķis
3. Pirksts	skatuve
4. Vieta, kur rāda teātri	lāpsta

Kāds ir Sprīdītis: mazs, bailīgs, drošsirdīgs, līdzjūtīgs, vienaldzīgs?

Kāds ir Lutausis: priecīgs, izpalīdzīgs, ļauns, liels, labs?

Vai lielākais un stiprākais vienmēr uzvar? Kas palīdz mazajam uzvarēt?

26. B

1. aktieŗi tās daŗreiz pielipina pie sejas

2. zivs

3. radiniece

4. uz tŗ rŗda kino

5. radinieks

6. nokrŗsot seju pirms izrŗdes

7. ar to brauc pa ūdeni

8. vŗrs, kas kopj dŗrzu

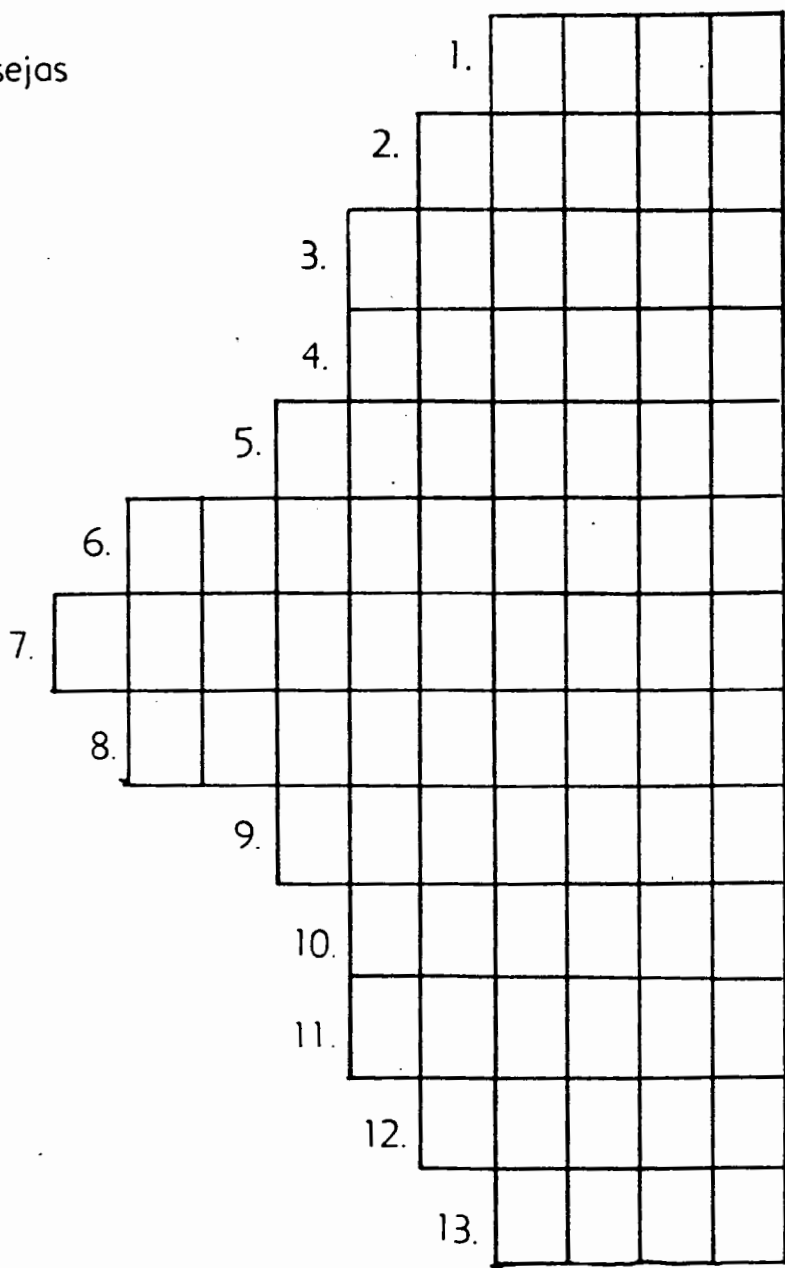
9. kukainis ar spŗrniem

10. ar to cŗrt kokus

11. telpa zem ēkas jumta

12. dŗrzenis

13. lapu koks

Lieto vŗrdus no zemŗk dotŗ saraksta! Ieraksti vienu bŗrtu katrŗ lodŗiņŗ! Daŗi vŗrdi palŗks pŗri neizlietoti.

kastaŗa ūsas apse ekrŗns dzŗrvene motorlaiva
 bēniŗi rutks zoss cirvis tauriŗš raizēties
 brŗlēns slēpes ota siŗķe mŗsica grimēties
 dŗrznieks masalas skudra

26. B – atkŗrtojums.

27. A

a) Katram teikumam seko trīs vārdi. Pasvītro pareizo un ieraksti teikumā!

1. Zaķēns Ansis bija nočiepis lielu
(kāpostu, sīpolu, burkānu)

2. Viņš negribēja tajā dalīties ar savu
(māsu, māšīcu, brālēnu)

3. Te -kraks!- viens Anša nolūza līdz pušei.
(zobs, kauls, rags)

4. Zaķēnam bija briesmīgi bail no
(dārznieka, kārtībnieka, zobārsta)

5. Zobārsta esot ass kā nazis!
(cīvis, urbis, lāpsta)

b) No stabiņa labajā pusē pieraksti šiem vārdiem otru vārdu,
kam **pretēja** nozīme!

liels -	resns -	īss
		netīrs
ciets -	ass -	mazs
		tievs
tīrs -	garš -	mīksts
		neass

.....

Izlasi Valdas Dreimanes dzejoli Bēdīgais krokodils! Vai tu zini, cik tev ir zobu? Pirmos zobus sauc par piena zobiem. Vēlāk ieaug tā sauktie dzelzs zobi. Pastāsti, kā zobi pareizi kopjami! Kāds ēdiens ir veselīgs zobiem, kāds nav?

27. B

a) Katram teikumam seko trīs vārdi. Pasvītro pareizo un ieraksti teikumā!

1. „Iesim pie!” sacīja zaķa māte.

(kasiera, zobārsta, skolas pārziņa)

2. Zobārsts uzliks zobīnam baltu, stipru

(ielāpu, uzvalku, apvalku)

3. Māte aizvilka zaķēnu uz

(pastu, benzīna staciju, zobārsta kabinetu).

4. Tas bija kādā ļoti tīrā

(viesnīcā, mājiņā, klētī)

5. sēdēja vesela rinda zaķēnu.

(uzgaidāmā istabā, bēniņos, vagonā)

6. Dažiem zobā ieliks pildījumu, ko sauc par

(vati, kastani, plombi)

b) Pie kā tu ietu ...

salabot zobu

pie gleznotāja

nopirkt biļeti

pie kārtībnieka

pasūtināt gleznu

pie kasiera

pajautāt ceļu

pie zobārsta

.....

Uzdod klases biedriem vienu mīklu!

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: nočiept, vilkties, vate, plombe!

28. A

a) Pieraksti jautājumiem atbildes!

1. Kāds bija burkāns, ko grauza Ansis?
2. Kāds bija zaķu zobārsts?
3. Kādas bija nolauztā zoba malas?
4. Ar ko zobārsts tās novīlēja?
5. Ko zobārsts samalsīja blodiņā?

b) Atkārtosim vārdus! Atrisinājumiem lieto vārdus, kas ir lodziņā!

vēdinātāji, celtna auto, grimējas, kāposti,
mīklas veltnis, slīddēlis, kamīns, ciekuri

1. Bērniem patīk uzkāpt uz tā un
slīdināties lejup.
.....	2. Tie izrauj dūmus no mājas, kad
ugunsgrēks apdzēsts.
.....
3. Šie garšo zaķiem.
.....	4. Aktieři to dara pirms izrādes.
.....
5. Ar to izveltnē cepumu mīklu.
.....	6. Vāveres tajos meklē sēklas.
.....
7. Vieta, kur istabā kurina uguni.
.....
.....	8. To izsauc, kad sabojājas auto.
.....
.....

No kā tev kādreiz ir bail? Kā bailes vislabāk pārvarēt?

Bieži vēlāk izrādās, ka nav bijis vērts baidīties. Bailes radušās tikai nezināšanas dēļ.

a) Pieraksti jautājumiem atbildes!

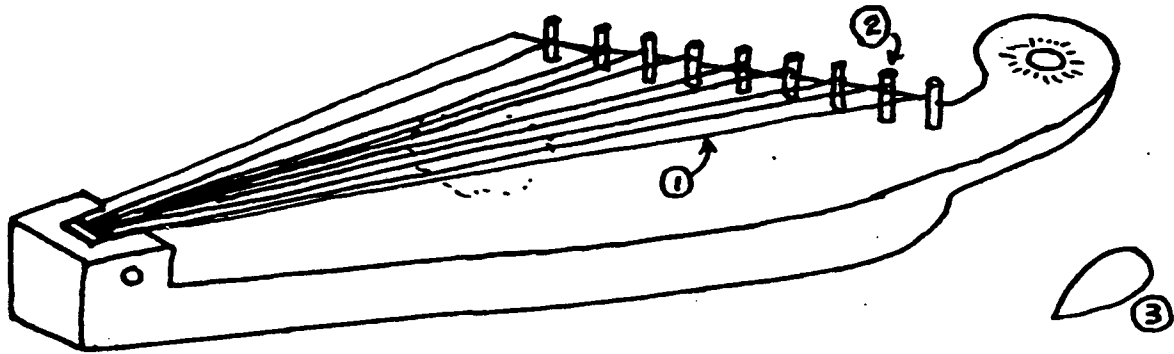
1. Kāds zobu apvalks ir stiprāks?
2. Kāds priekšā izskatās labāk?
3. Kādi bija citi Anša zobi?
4. Kad zobārsts lika Ansim atkal atnākt?
5. Kāds puika Ansis beigās bija?

b) Atkārtosim vārdus! Atrisinājumiem lieto vārdus, kas ir lodziņā!

porcelāns, klēts, masalas, budēļi
pašizgāzējs, mauriņš, sēklas, plombe

<p>1. Tie ierodas Mārtiņos un citos ziemas vakaros.
.....</p>	<p>2. Vasarā tas jāpļauj gandrīz katru nedēļu.
.....</p>
<p>3. No tām izaug koki, puķes, dārzeņi.
.....</p>	<p>4. Pildījums, ko ieliek caurā zobā.
.....</p>
<p>5. No tā gatavo zobu apvalkus.
.....</p>	<p>6. Tajā pārvadā smiltis un granti.
.....</p>
<p>7. Tur glabāja labību, drānas un citas mantas.
.....</p>	<p>8. Bērnu slimība ar augstu temperatūru un sarkaniem izsitumiem.
.....</p>
-

Pastāsti, kā tev laboja zobus!

Kokle

1. stīga

2. tapiņa

3. irbulītis

a) Atbildi uz jautājumiem!

1. No kā pagatavota pati kokle?

2. No kā pagatavotas stīgas?

3. Uz kā stīgas uztītas?

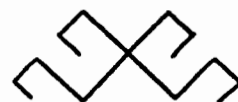
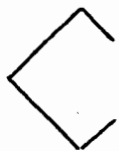
4. Ar ko spēlē kokli?

5. Cik stīgu bija vecākajām koklēm?

6. Cik tagad koklēm parasti ir stīgu?

.....

Vai esi dzirdējis kokļu mūziku? Varbūt tu, tavs draugs vai draudzene spēlē kokli? Vai tu mācies spēlēt kādu citu mūzikas instrumentu? Kādu? Kādus mūzikas instrumentus tu vēl vari nosaukt?

Daži latviešu raksti:

mēness

saulīte

zvaigzne

Mārtiņa zīme

a) Pieraksti atbildes!

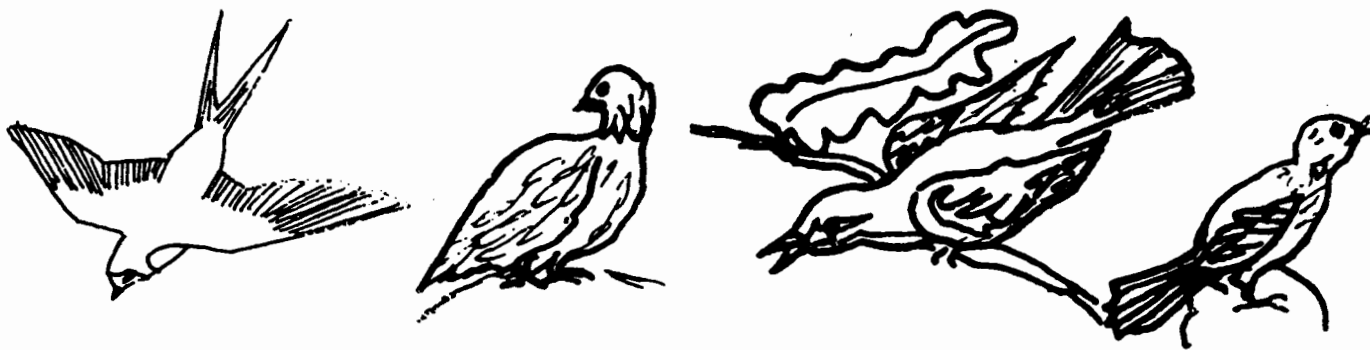
1. Ko puisis labi prata?
2. Kādi klausoties kļuva niknākie zvēri?
3. Kādus meža dzīvniekus tu vari nosaukt?
4. Kur puisis naktī nejauši iekrita?
5. Ko vilks gribēja ar puisi darīt?
6. Kad puisis izlēca no bedres?
7. Cik tālu vilks pavadīja koklētāju?

b) Pieraksti šai mīklai atminējumu:

Kad ņem klēpī, tad sāk raudāt, kad liek zemē, tad kļūst klusa.

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: rāms, jērs!

Pastāsti, kāda izskatās kokle!

bezdelīga

irbe

vālodze

cīrulis

a) Kad ilgāku laiku pieturas sausums, kas notiek ...

1. ar zāli?
2. ar lapām?
3. ar puķēm un putniem?
4. Kā cilvēki tad rīkojas ar ūdeni?
5. Uzraksti, kādi 5 putni pieminēti pasakā!
6. Uzraksti, kādus putnus tu vēl vari nosaukt!

b) Pieraksti šai mīklai atminējumu:

Visi mani gaida, bet, kad nāku, tad bēg.

Kā tu izturies, kad tev ir kādas bēdas vai grūtums? Vai raudāšana un žēlošanās palīdz? Ko mēs varam mācīties no mazā cīruliša? Izlasi 3 tautasdziesmiņas 66. lpp.! Kuŗa no tām izsaka to pašu gudrību?

Labi tam cilvēkam, kam piemīt priecīgā prāta tikumiņš! Vai tev tas ir?

- a) 1. Uzraksti, kādas trīs puķes pieminētas šai pasakā!
-
2. Uzraksti, kādas puķes tu vēl zini!
-
3. Kāda labība pieminēta pasakā?
4. Kā sauc vietu, no kurās meitas smeļ ūdeni?
5. Ko vālodze rītos meklē koku lapās?

b) Kurš putns es esmu?

1. Es gaidu, vai meitas nelaistīs puķes.
2. Es gurdī tekāju kviešu laukā.
3. Es aprunājos ar cīruli,
4. Es saucu: „Kaut lītu, kaut lītu!”
5. Es dziedu arī tad, kad grūti.

c) Pasvītro teikumu, kas izsaka šīs pasakas galveno domu!

1. Rītos koku lapās bieži ir rasa.

Šī pasaka mums stāsta, ka: 2. Grūtumu vieglāk paciest ar priecīgu prātu.

3. Cīrulis ir ļoti izslāpis.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārds sūroties!

Nosauc vismaz piecus dažādus putnus!

Nosauc vismaz četras dažādas puķes!

Pasaki vienu tautasdziesmiņu par dziedāšanu!

balodis

strazds

sīlis

a) Atbildi uz jautājumiem!

1. Ko balodis agrāk taisīja zemē?
2. Kādā gadalaikā putni taisa lizdas?
3. Kas reiz izēda baloža olas?
4. Cik olu balodim lizdā esot bijis?
5. Cik daudz ir viens ducis?

b) No šīm zilbēm izveido trīs putnu vārdus!

ba - ru - ir - cī - dis - lo - be - lis

.....

c) No šīm zilbēm izveido trīs puķu vārdus!

te - kliņ - ze - ma - ģe - ro - ne - rī - go

.....

.....

Vai esi kādreiz atradis putnu lizdiņu? Kuŗi putni paŗi vij lizdas? Kuŗi labprāt dzīvo cilvēku taisītos mājokļos? Vasaras otrā pusē, kad lizdiņas tukŗas, apskati, cik rūpīgi tās gatavotas! Kas putniem to mācīja?

a) Pieraksti atbildes pilnos, īsos teikumus!

.....

1. Kādi putni atļaidās balodim palīgā?

.....

2. Ko darīja balodis, kamēr citi putni strādāja?

.....

3. Ko viņam vajadzēja darīt, lai labāk iemācītos?

.....

4. Kāpēc putni trešo reizi vairs nenāca balodim talkā?

5. Kāda vēl šodien ir baloža līzda?

.....

b) No šīm zilbēm izveido vēl četrus putnu vārdus!

lo - lī - lis - sī - vā - zvir - bez - lis - dze - bu - de - ga

.....

No šīm zilbēm izveido trīs meža dzīvnieku vārdus!

za - ve - lap - vā - ķis - sa - re

.....

No šīm zilbēm izveido trīs koku vārdus!

ņa - kas - pī - dzis - pa - ta - lā - lie

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: līdzās, aicināt talkā!

32. A

a) Atbildi uz jautājumiem, lietojot vārdus, kas lodziņā! Atbilde var būt viens vai vairāki vārdi.

1. Ko darīja lietus mākonī?

2. Ko darīja saule?

3. Ko darīja jūra?

4. Ko darīja vijolīte?

solīja, staigāja, šalca, novēlēja, meta; aprasiās
čukstēja, raudāja, smaidīja, nopūtās

b) Katrā rindā ir četri vārdi. Trīs vārdi sader kopā. Ceturto vārdu, kas šajā grupā neiederas, pasvītro un izraksti atsevišķi labajā pusē!

1. magone vijolīte kokle astere

2. lapsa lāpa vilks zaķis

3. ķirbis rutks zirņi zoss

4. pīpene skudra bite sienāzis

c) Uzzīmē mākonī, sauli, varavīksni! Izkrāso tos!

.....

Vai esi redzējis varavīksni? Kādas dabas parādības tu vēl vari nosaukt?

a) Kas mēs esam? Izlasi vēlreiz pasaku un pieraksti atbildes!

1. Mēs pie sevis klusi raudājām.
2. Mēs noritējām pār mākoņu vaigiem.
3. Es devu gaiši un tumši zilo krāsu.
4. Es devu sarkano un oranžo krāsu.
5. Es devu sava zieda violeto krāsu.
6. Es mirdzu septiņās krāsās.

b) Katrā rindā ir četri vārdi. Trīs vārdi sader kopā. Ceturto vārdu, kas šajā grupā neiederas, pasvītro un ieraksti labajā pusē!

1. asara	asaris	līdaka	plekste	
2. saule	mēnesis	mēness	varavīksne	
3. viesnīca	klēts	cirvis	dzīvokļu nams	
4. kastaņa	apse	ozols	zīle	
5. plīts	plāts	plombe	bloda	
6. ikšķis	cīrulis	balodis	strazds	
7. pelēks	oranžs	vijolīte	violets	

c) Pieraksti šai mīklai atminējumu!

Debess māsiņa septiņās krāsās.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: noplucis, vēlīgi, vijolīte!

Uzdod klases biedriem vienu mīklu!

33. A

a) Teikumā trūkstošo vārdu vietā ieraksti vārdus, kas ir lodziņā!

ābele, astronauti, pilns mēness, ieleja

1. Cilvēki, kas lido uz mēnesi, ir
2. Koks, kuņā aug āboli, ir
3. Zema vieta starp kalniem ir
4. Apaļš mēness ir

b) Pārraksti šos vārdus tā, lai tie atbildētu uz jautājumu **ko**?

Ko Kārlītis redzēja?

Ko Kārlītis neredzēja?

raķete -

plombe -

astronauts -

strazds -

jūra -

lizda -

mākonis -

cīrulis -

c) Pieraksti vārdus ar **pretējo** nozīmi! Lieto vārdus, kas ir lodziņā!

kluss, tāls, plats, ātri, viegli; neērti

šaurš -

grūti -

tuvš -

lēni -

skaļš -

ērti -

Vai tu arī lasi laikrakstos par astronautiem? Kādu latviešu laikrakstu lasa tavā mājā?
Uzņēmumus, kas tev patīk, tu vēlāk vari izgriezt un ielipināt īpašā burtnīcā.

a) Teikumā trūkstošo vārdu vietā ieraksti vārdus, kas ir lodziņā!

laikrakstā, raķete, dūmenis, kabīne, mēness

1. Gaisskuģis, ar ko lido uz mēnesi, ir
2. Telpa raķetē, kur uzturas astronauti, ir
3. Zemes tuvākais kaimiņš ir
4. Jaunākās ziņas var izlasīt
5. Raķete meta baltus tvaikus kā milzīgs

b) Pārraksti šos vārdus tā, lai tie atbildētu uz jautājumu **ko**?

Ko Kārlītis redzēja?

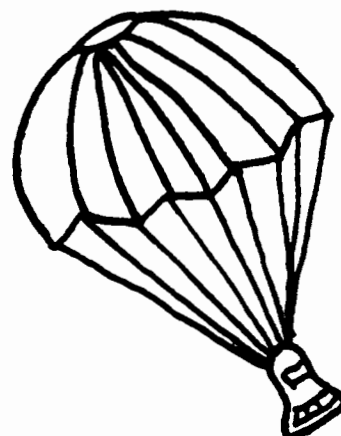
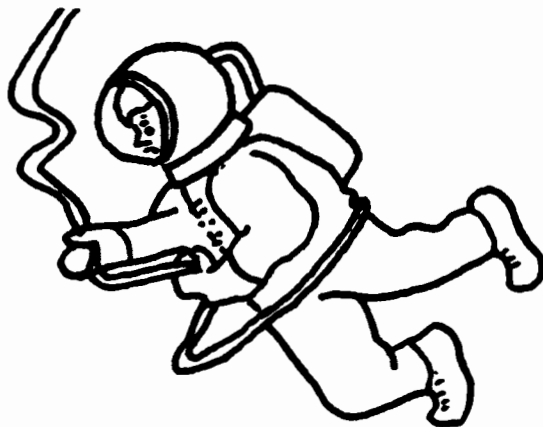
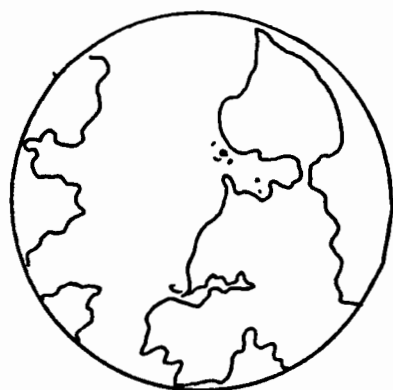
Ko Kārlītis neredzēja?

1. ābele -	1. varavīksne -
2. laikraksts -	2. ciekurs
3. kalns -	3. vītols -
4. liesma -	4. lāpsta -
5. ieleja -	5. rasa -

c) Ar lielo vai mazo sākuma burtu?

nasta, kārlītis, marts, piektdiena, rīga, ansis,
kaķēns, tēvocis, varavīksne, irbe, dievs,
ziemsvētki, krokodils

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: tvaiks, mošķi, ieleja, dūmenis!

.....

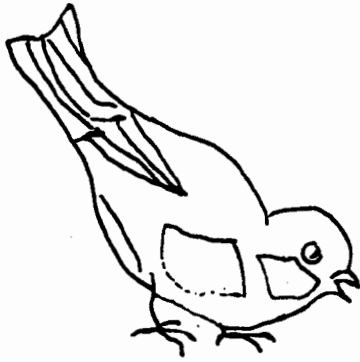
.....

Izkrāso zīmējumu un paraksti apakšā, kas tajā redzams!

Izlaisto vai trūkstošo vārdu vietā ieraksti teikumos vienu no dotajiem trim vārdiem!

1. Raķete lidoja ātrāk par
(bumbu, lodī, bezdelīgu)
 2. Zeme kļuva mazāka, bet lielāks un lielāks.
(mēnesis, mēness, troksnis)
 3. Skaidri varēja saredzēt kalnus, ielejas un
(tuksnešus, tiltus, tvaiku)
 4. Pudelē, ko Kārlītis nesa mugursomā, bija
(porcelāns, vate, skābeklis)
 5. Pēkšņi Kārlītis uz mēness jutās ļoti
(ņiprs, uztraucies, vientuļš)
 6. Virs raķetes gaisā šūpojās sarkanbalts
(karogs, izplētnis, mākonis)
-

Kādas īpašības cilvēkam vajadzīgas, lai būtu par astronautu?
Kas tu kādreiz dienās gribētu būt?

Izkrāso zīmējumu! Uz nākošās līnijas uzraksti, kas tajā redzams!

a) Atbildi pilnos, īsos teikumos!

1. Kāpēc pūpoli negrib mosties, kad vējš tos purīna?

2. Kāpēc tie paklausa saulei?

3. Kāda koka zarā sēž strazds?

4. Kāpēc bērzu var pazīt jau pa lielu gabalu?

b) Pasvīturo tos putnus, kas pieminēti šai stāstiņā! Uz nākošās līnijas uzraksti to putnu vārdus, kas stāstiņā **nav** pieminēti!

silis, strazds, irbe, bezdeīģa, zvirbulis, balodis, zilīte

Kur pilsētā var dabūt pūpolus? Vai arī jūsu mājā Pūpolu svētdienas rītā cits citu peķ ar pūpoliem? Vai tāds pēriens sāp?

a) Atbilde pilnos, īsos teikumos!

1. Ko zvirbulis nes knābītī?

2. Ko zvirbulis grib darīt?

3. Kuŗš putniņš priecājas, ka pūpoli pamoduŗies?

4. Kuŗā krūmā aug pūpoli?

5. Kur māte ieliek pūpolus?

6. Kā sauc svētdienu pirms Lieldienām?

7. Ko māte saka, bērņus pa jokam pērdama?

b) No ŗīm zilbēm izveido trīs vārdus, kam sakars ar astronautiem!

nis - bī - skā - iz - ka - lis - ne - bek - plēt

No ŗīm zilbēm izveido trīs vārdus, kam sakars ar zobārsta kabinetu!

te - bis - plom - ur - be - va

Nosauc trīs lapu kokus un divus skuju kokus!

Uzdod klases biedriem vienu mīklu!

Izkrāso zīmējumu un uz nākošās līnijas uzraksti, kas tajā redzams!

Pasvītro ar sarkanu zīmuli to teikuma daļu, kas atbild uz 1. jautājumu!

Pasvītro ar zaļu zīmuli to teikuma daļu, kas atbild uz 2. jautājumu!

Līdaku ģimene - tēvs, māte un trīs bērni - pārcēlās dzīvot uz laukiem.

1. Cik bērnu bija Līdaku ģimenē?
2. Uz kurieni viņi pārcēlās?

Rudīte, kā bērni iesauca savu vistiņu, izdēja desmit oliņu.

1. Kā sauca rudo vistiņu?
2. Cik oliņu vistiņa izdēja?

Pirmajā dienā laukos saimniece uzdāvināja bērniem rudo vistiņu.

1. Kas apdāvināja bērnus?
2. Ko viņa bērniem uzdāvināja?

Bērni deva Rudītei ēst un dzert, bet vistiņa staigāja, spalvas sabozusi, un vairāk olu nedēja.

1. Ko bērni deva vistiņai?
2. Kā vistiņa staigāja?

Kādus mājputnus tu vēl vari nosaukt? Kas izšķīļas no viņu olām?

Kādus citus mājkustoņus tu vēl vari nosaukt? Kā sauc viņu mazuļus?

a) Pasvītro ar sarkanu zīmuli to teikuma daļu, kas atbild uz 1. jautājumu!

Pasvītro ar zaļu zīmuli to teikuma daļu, kas atbild uz 2. jautājumu!

Māte teica, ka oliņas jādod vistiņai atpakaļ, jo vistiņa gribot perēt.

1. Kam māte gribēja atdot olas?
2. Ko vistiņa gribēja darīt?

Gaida sāka raudāt, jo viņa domāja, ka māte grib vest olas tirgū pārdot.

1. Ko Gaida darīja?
2. Ko viņa domāja?

Rudīte sildīs olas ar saviem spārniem, līdz kādā dienā no tām izšķilsies mazi cāliši.

1. Ar ko vistiņa sildīs olas?
2. Kas izšķilsies no olām?

Tās bija gažas un grūtas dienas, kamēr Rudīte sēdēja grozā un perēja.

1. Kādas bija dienas?
2. Kur Rudīte perēja?

Bērni bija ļoti pārsteigti un no uztraukuma nespēja izteikt ne vārda.

1. Kādi bija bērni?
2. Kāpēc viņi nespēja izteikt ne vārda?

Kad Rudīte bija projām, bērni zagās pie groza skatīties, vai nav notikušas kādas pārmaiņas.

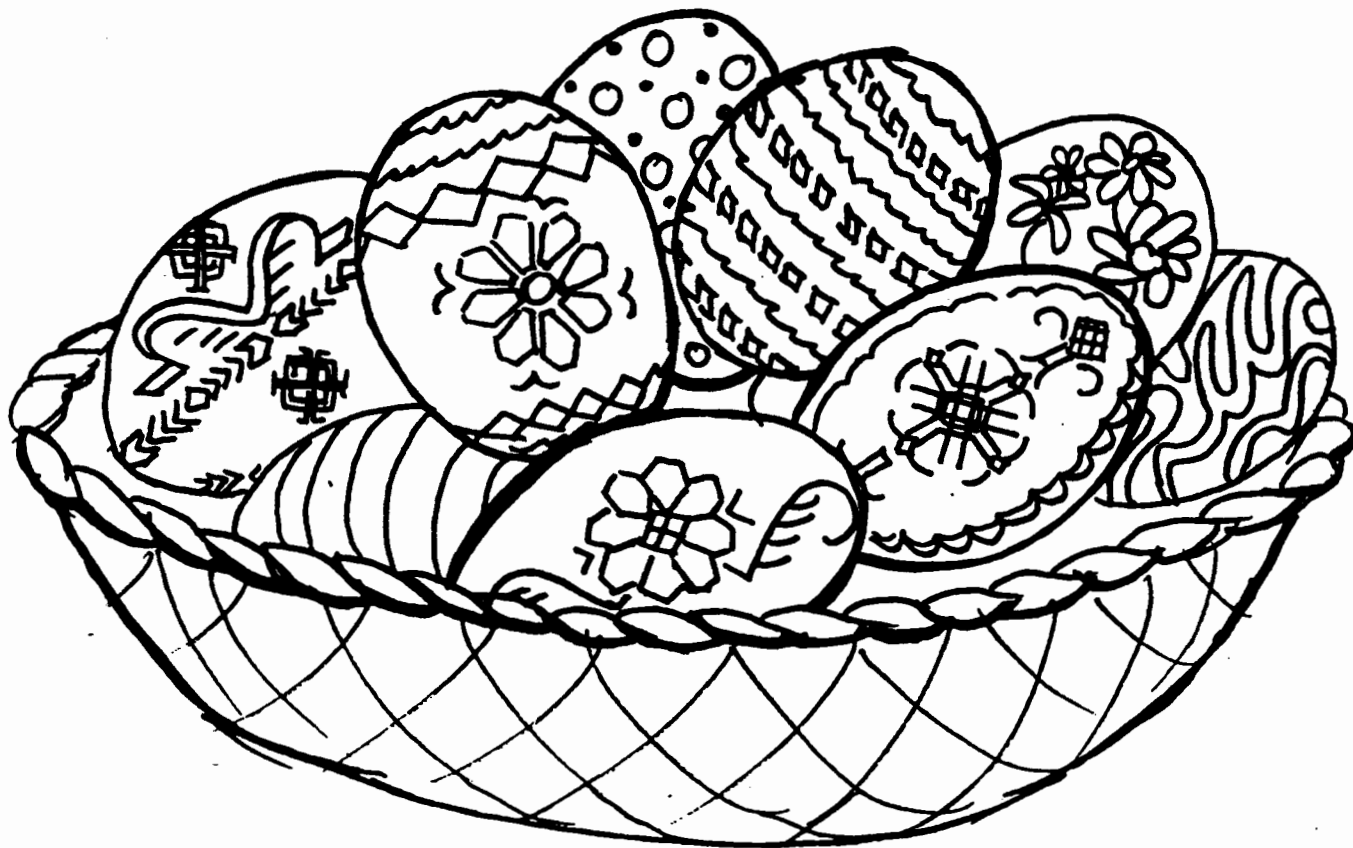
1. Kad bērni zagās pie groza?
2. Ko viņi gribēja redzēt?

b) Pieraksti šai mīklai atminējumu!

Cērt ledu, uzcērt sudrabu, cērt sudrabu, uzcērt zeltu.

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: ruds, perēt, būsīm bešā!

Uzdod klases biedriem vienu mīklu!

Izkrāso šīs Lieldienu olas!

a) Kas notiek pavasarī? Lieto vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Saule	dīgst
2. Sniegs	čalo
3. Ūdeņi	silda
4. Zāle	kūst

b) Pieraksti šai miklai atminējumam!

Apļa mājiņa, ne logu, ne durvju, bet dzīvotājs iekšā:

.....

.....

Kāpēc Lieldienās krāso olas? Kādas dabiskās krāsas lietoja senos laikos?
Kādas mākslīgās krāsas lieto tagad? Ko vēl Lieldienās dara ar olām?

37. B

a) Kas notiek pavasarī? Lieto vārdus no stabiņa labajā pusē!

1. Vizbulītes	vij
2. Stumbros sulas.	zied
3. Dienas gaŗākas.	strāvo
4. Putni lizdas.	kļūst

b) Katrā rindā ir četri vārdi. Trīs vārdi sader kopā. Ceturto vārdu, kas šajā grupā neiederas, pasvītro un izraksti atsevišķi!

1. molberts	urbis	ota	palette	
2. auns	āzis	zilonis	govs	
3. klēts	paŗizgāzējs	autobuss	celtņa auto	
4. jūra	upe	dīķis	silis	
5. irbe	dzērvēne	vālodze	cīrulis	
6. jumīķis	pīlādzis	kļava	liepa	
7. roze	vizbulīte	turza	dālija	
8. māsīca	brālēns	tēvocis	lasis	

c) Pieraksti šai mīklai atminējumu!

Taisni trīs nedēļas, naksniņas un dieniņas, savā mājā gulēju, pēdīgi to saplēsu un pie mātes aizskrēju.

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: spulgot, siens, siena gruŗi!

Pasaki kādu Lieldienu tautasdziesmu!

a) Atbilde pilnos, īsos teikumos!

1. Kas ir māmiņa?
-
2. Ko pasakas sākumā dara Jānītis?
-
3. Ko dara māmiņa?
4. Kur ir nazītis?
5. Ko Jānītis prasa māmiņai?

b) Vārdam „lāpa” var būt divas dažādas nozīmes. Piemēram:

Māte **lāpa** zeķi. Zēnam rokā bija degoša **lāpa**.

Sadomā un uzraksti vēl divus līdzīgus teikumus!

.....

.....

c) Pieraksti priekšmetus, kam var būt šādas īpašības! Piemēram:

Slinks	cilvēks	Čakla
.....
Bieza	Plāns
.....
Garda	Niķīgs
.....
Plats	Šaurs
.....

Vai tev arī kādreiz piemetas slinkums? Vai tā ir laba īpašība?

Izlasi tautasdziesmu par slinkumu! Kā tu ar slinkumu cīnies?

a) Atbilde pilnos, īsos teikumos!

1. Kur visticamāk nedrīkst iet?
-
2. Ko māmiņa liek izdarīt Jānītim?
-
3. Ko Jānītis dara, pāris soļu pagājis?
-
4. Cik tālu Jānītis aiziet otreiz?
-
5. Kuŗā reizē Jānītis izdara visu, ko māmiņa liek?
-
6. Ko pa to laiku ir izdarījis nazītis?
-
7. Kāda ir maizīte?
-
8. Kā tev rādās, kuŗš no abiem bija slinks - Jānītis vai nazītis?
-

b) Izveido no šīm zīlbēm trīs māļputnu vārdus!

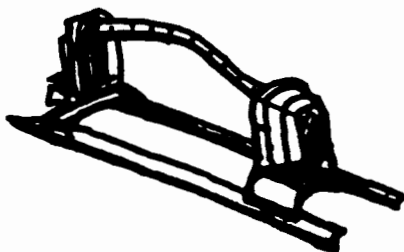
lī - ta - gai - vis - lis - tis - cā

.....

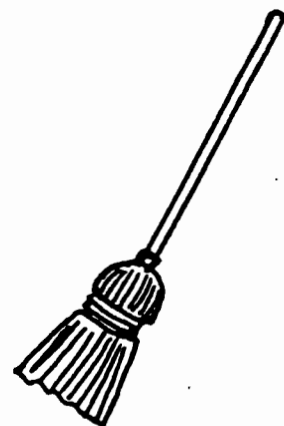
Pastāsti, ko nozīmē vārdi: klaips, riecens, kult!

kreses

zāles rasinātājs

slota

Atbildi uz jautājumiem!

1. Kad Arnim bija garlaicīgi?
2. Kas bija izlietnē?
3. Kādu ūdeni Arnis ielēja izlietnē?
4. Ar ko viņš izslaucīja grīdu?
5. Kādas puķes auga dobītē?
6. Kas vēl auga dobītē?
7. Ko Arnis ar nezālēm darīja?
8. Kas šķieda ūdens piles uz mauriņa?
9. Kas bija Arņa desmit draugi?
10. Vai atceries, kā sauc vienu pirkstu?
11. Uzraksti, kādu gudrību Arnis bija atradis!

Kāds ir tavs galvenais darbs? Kādus darbus tu vēl dari? Kā tu mājā palidzi saviem vecākiem? Izlasi tautasdziesmas par darbu 89. lpp.!

.....
-------	-------

.....	
.....
.....
.....
.....

Pie jaunās mājas ir liels dārzs. Dobes jau uzraktas. Uzraksti, kas katrā dobītē augs!

Tuvāk pie mājas stādi puķes, tālāk - dārzeņus!

Puķes: asteres, rozes, dālijas, kreses, magones, zvaniņi, pīpenes.

Dārzeņi: kāposti, gurķi, tomāti, rutki, sīpoli, zirņi, ķirbji, bietes, burkāni.

40. A

a) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Kāda veikala logā Pēteris ieraudzīja skaistu, zeltītu kastaņu.

.....

2. Tā bija pārklāta ar sarkaniem un baltiem tauriņiem.

.....

3. „Tā būs laba, kur ielikt Mārtiņu dāvanu!” domāja Pēteris.

.....

4. Viņš ieslīdēja pa sāndurvīm veikalā.

.....

5. Kad viņš atkal parādījās uz ielas, kārbīņa bija Pēterim rokā.

.....

b) Izvēlies un pieraksti vairāk piemēroto no divām iekavās dotajām atbildēm.!

Ko dara ...

vistas? (dēj, dejo)

cāļi? (nopūšas, izšķīļas)

tauriņi? (klibo, lido)

sienāži? (lec, slido)

zaķi? (pūš, grauž)

kaķi? (skrāpē, ravē)

.....

Mātes dienas vietā mēs taqad biežāk sakām - Ģimenes diena. Kā tu Ģimenes dienā apsveiksi savus vecākus? Pirkta dāvana ir jauka, vēl jaukāka paša gatavota. Vari arī uzzīmēt apsveikuma kartīti un tajā kaut ko labu un mīļu ierakstīt.

a) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Imants savai māmiņai Mātes dienā dāvināšot magones.

.....

2. Celmiņu Jancis savai - vēl vienu plāti.

.....

3. Tikai Pēteris pavisam nošļucis sēdēja uz mājas kāpnēm,

.....

4. Māmiņa piegāja pie puķu dobes un sāka rūpīgi uzrakt zemi.

.....

5. „Gribētos visu šo skaistumu paņemt līdz bēniņos!” viņa sacīja,

.....

b) Izvēlies un pieraksti vairāk piemēroto no divām iekavās dotajām atbildēm!

Ko dara ...

aktieri? (grimējas, raizējas)

zobārsti? (plombē, koklē)

gleznotāji? (perē, glezno)

vijolītes? (dzied, zied)

asaņi? (peld, norit)

jūra? (sūrojas, šalc)

automašīnas? (joņo, kūleņo)

.....

Pastāsti, ko nozīmē vārdi: mutautiņš, nošļucis, rušināt!

Pasaki tautasdziesmu par māmiņu!

41. A

a) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Kārbiņu padusē zem vēja jakas paslēpis, Pēteris skrēja uz garāžu.

.....

2. Viņš zināja, ka garāžā glabājas māla katliņi.

.....

3. Skanuļa kundzei bija pats lielākais puķu dārzs.

.....

4. Pēteris gribēja iemainīt puķu sēkliņas pret savu darbu.

.....

5. Ar lāpstu rokā viņi likņāja gar puķu dobēm.

.....

b) **uz vai pie**

1. Māte aizsūtīja Imantu pastu pēc pastmarkām.

2. Inta gāja māsiņas lielajā dzīvokļu namā.

3. Ārā jau krēsloja, kad Pēteris skrēja Skanuļa kundzes.

4. Kad mēs atkal brauksim parku?

5. Celtna auto aizveda automašīnu benzīna staciju.

6. Celmiņu Jancim rīt jāiet zobārsta.

7. Svētdien mēs iesim ciemos tēvoča Arvīda.

.....

Kādus darbus Pēteris varētu darīt Skanuļa kundzes dārzā?

Vai tev arī ir dārzs? Kādus āra darbus tu dari pavasarī, vasarā, rudenī, ziemā?

4) Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu un uz nākošās līnijas uzraksti pareizo!

1. Beidzot Pēteris izvēlējās sārtu asteres pumpuriņu.

.....

2. To viņi izraka un rūpīgi iestādīja turzā.

.....

3. Māmiņa uzmeta plecos gaišo uzvalku un nāca uz virtuvi.

.....

4. Uz galda bija sarkani zeltainā kastīte ar tulpes ziediņu.

.....

5. „Tad nu nāc launagā!” sacīja Pēteris un smaidīja laimīgi.

.....

5) **uz vai pie**

1. Svešajā pilsētā Celmiņi vispirms devās viesnīcu.

2. Mūsu klase dosies ekskursijā gleznu izstādi.

3. Bērni gaidīja, kad māte ies kaimiņienes.

4. Bezdelīga pacēlās spārnos un aizlidoja cīruļa.

5. Brālēns atnāca Jānīša un aicināja slēpēt.

6. Šovasar visa mūsu ģimene brauks laukiem.

7. Mārtiņos budēļi staigā no mājas māju.

.....

~ Pastāsti, ko nozīmē vārdi: izlavīties, likņāties!

~ Nosauc piecas puķes, kas varētu ziedēt Skanuļa kundzes dārzā!

tulpes

gaiļpieši

bezdelīgactiņas

a) Ieraksti iekavās dotos vārdus piemērotās vietās teikumos!

(tāls, svētdiena, uz)

(kaķpēdiņas, grāvī, gaiļpieši)

Ir maija

Gar ceļu zied pavasara puķes -

Annele iet vecākiem līdz

..... un

Kaltiņiem. Ceļš līdz turieni ir

..... Annele

.....

tās plūc un noliek

.....

(mežs, lokanos, pļavas)

(norādams, radība, kroplītis)

No puķēm viņa ierīkos

Tēvs paliek

bet pie pļavām būs

„Nelauz vis! Kā bērziņš stāvēs kā

Un Annele pūlas nolauzt bērza

..... bez rokām. Arī

..... zarus.

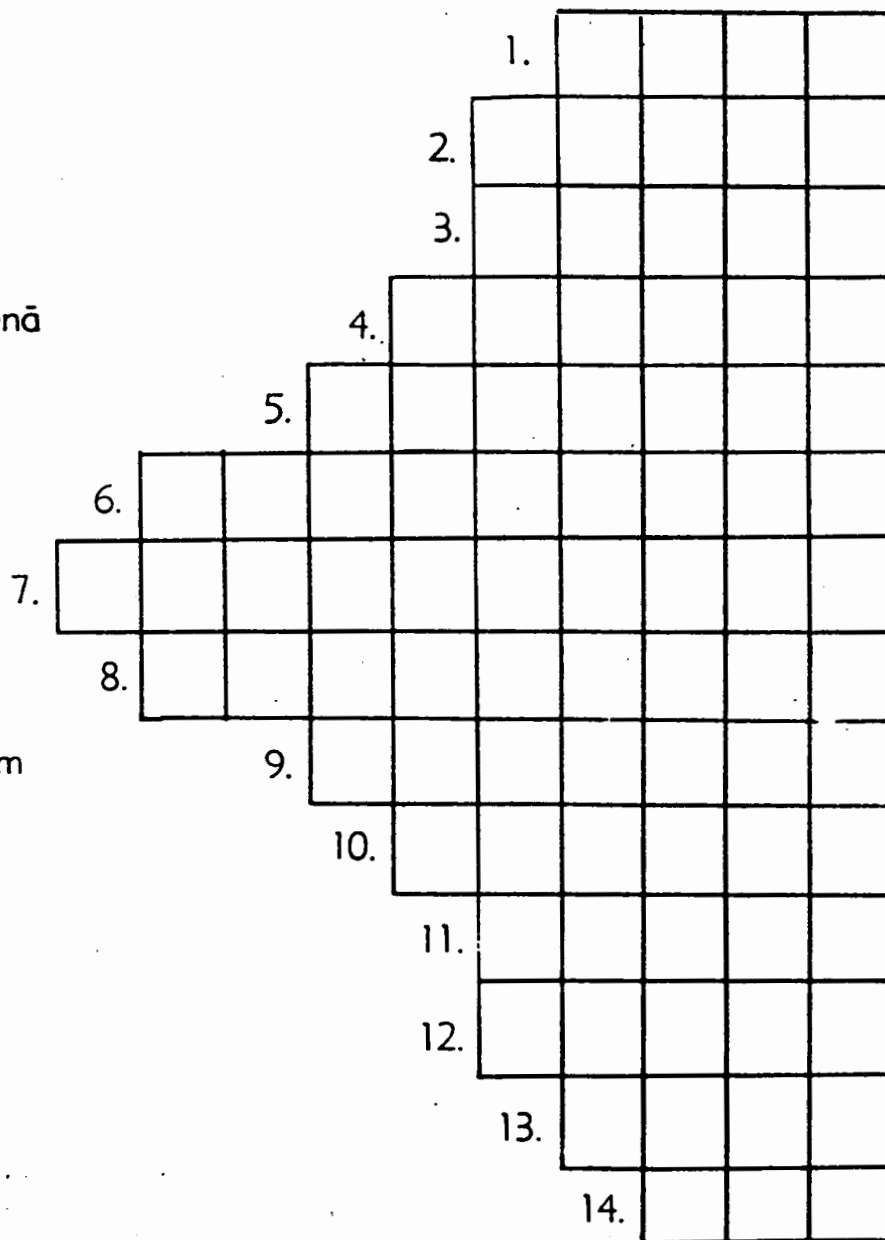
koki un zāle ir Dieva

.....

Esi vienmēr saudzīgs pret visām dzīvām un nedzīvām lietām. Nekā tišām neplēs! Nevienam nedari pāri! - Drīz būs vasara. Jūrmalā, vasaras nometnē vai zaļumos neko nemet zemē! Iemet visus atkritumus atkritumu tvertnē!

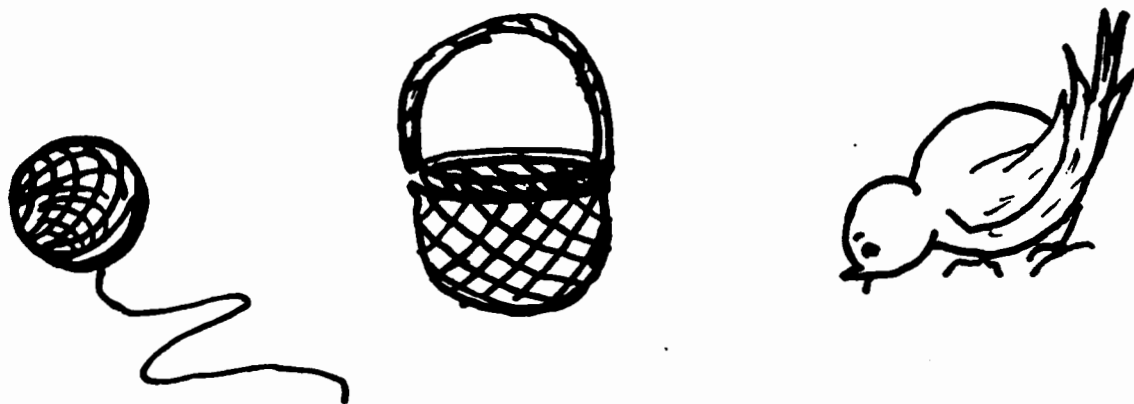
42. B

1. sarkanbrūns
2. pavasara puķe
3. māļputns
4. ar tiem peļ Pūpolu svētdienā
5. zaudēt sejas krāsu
6. sīka puķīte
7. tā mirdz 7 krāsās
8. elpojamais gaiss
9. kāds ar bojātiem locekļiem
10. to izravē no dobēm
11. lapu koks
12. virtuves trauks
13. putni to dara ar olām
14. vieta, kur smeļ ūdeni

Lieto vārdus no zemāk dotā saraksta! Ieraksti vienu burtu katrā lodziņā! Daži vārdi paliks pāri neizlietoti.

vate	nobālēt	pīpene	katls	perē
ruds	pūpoli	nezāle	kļava	tievs
tulpe	kroplis	zilonis	aka	skābeklis
skudra	vista	vizbulīte	lasis	varavīksne

Izkrāso zīmējumu un uzraksti, kas tajā redzams!

a) Pieraksti atbildes!

1. Kur vecmāmiņa glabāja dzijas kamolus?

2. Kur Ausma atrada putniņu?

3. Uzraksti piecu putnu vārdus!

4. Kādā krāsā bija slimais putniņš?

5. Kas kaitēja putniņa kājai?

b) No šīm zilbēm izveido trīs zivju vārdus!

lī - la - ņe - da - sis - ka - si!

Pastāsti kādu līdzīgu gadījumu, kad tu, tavi vecāki vai draugi palīdzēja kādam dzīvniekam! - Vai tev pieder kādi mājas dzīvnieki? Kādi? Kā tu par viņiem rūpējies?

a) Pieraksti atbildes!

1. Ko māte pielika abās pusēs salauztajai kājai?

.....

2. Ar ko viņa aptina kājiņu?

3. Sodomā un uzraksti trīs priekšmetus, ko var pagatavot no dzijas!

.....

4. Kuŗu gadalaiku putniŗš pavadīja kopā ar Ausmu?

5. Kad putniŗš sāka nozust uz kādām dienām?

6. Kāpēc Ausma neraudāja, kad putniŗš vairs neatgrīezās?

.....

7. Kuŗas no ŗīm darbībām varēja darīt Ausmas putniŗš: lēkt, ravēt, čiepstēt, sist knipi, klibot, grimēties, gleznot, lidot?

.....

b) No ŗīm zilbēm izveido trīs kukaiņu vārdus!

tau - bi - ra - skud - te - riŗš

.....

.....

Pastāsti par kādu putniŗu, kas dzīvo tavā apkārtnē! Kāds tas izskatās? Kur viņ savu lizdu? Kāda tam dziesma?

44. A

a) Pieraksti atbildes!

1. Uz kurieni Ūsiņš grib braukt?
2. Ko Svārdes nesen ir nopirkuši?
3. Kur augot daudz ozolu?
4. Ko meitas vīs no ozollapām?
5. Sadomā vēl piecus kokus, kas varētu augt pie Kalnezera!
-
6. Kādu Jāņuguni gatavos puīši?
-
7. Kādi darbi māmiņai šodien darāmi?
-

b) Atminies, ar kādu sākuma burtu latviešu valodā raksta mēnešu nosaukumus! Uzraksti, kurā mēnesī ir šie svētki;

Jāņi -	Ģimenes diena -
Mārtiņi -	Latvijas dzimundiena -
Ziemsvētki -	Tava dzimundiena -

.....

Vai tu proti līgot? Pasaki kādu līgo dziesmu! Pamēģini to nodziedāt! Izlasi Jāņu dziesmas 97. lpp.! Pastāsti, kādi Jāņu paradumi tur pieminēti! Kādas Jāņu paražas tu vēl zini?

Izkrāso zīmējumu!

